СОНЦА:
Усход, заход, даўжыня дня:
Мінск — 7.40, 16.09, 8.29;
Віцебск — 7.36, 15.54, 8.18;
Магілёў — 7.29, 15.59, 8.30;
Гомель — 7.22, 16.01, 8.39;
Гродна — 7.56, 16.24, 8.28;
Брэст — 7.49, 16.33, 8.44.

МЕСЯЦ:
Апошняя квадра 17 лістапада.

ІМЯНІНЫ
Нікандра, Меркурыя.

ЗВЯЗДА

17 ЛІСТАПАДА 1992 г. аўторак, № 231 (22009)

● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ● цана 1 рубель

РОЗГАЛАС

ЧАСЫ БЫВАЛІ — І ЦЭНЫ ЗНІЖАЛІ

База агагандлёвай фірмы «Днепр» знізіла закупачную цану на бульбу з 15 да 12 рублёў за кілаграм.

Справа ў тым, што спалохаўшыся высокай цаной на бульбу магілёўчане перасталі купляць яе ў фірменных магазінах, аддаючы перавагу пакупцы «другога хлеба» на рынку, што значна танней.

Такім чынам, і ў нас нарэшце сталі працаваць рынкачныя законы: спажывецкі попыт аказаў уплыў на кошт. Застаецца толькі спадзявацца, што гэты першы станоўчы ўрок новых адносін не аказаўся апошнім.

Барыс МІХЕЕЎ.
[БелаПАН].

СНД РАСПРАЦОЎВАЕ СТАТУТ

Беларуская дэлегацыя на чале з Вячаславам Кебічам прыняла ўдзел у чарговым пасяджэнні кіраўнікоў урадаў дзяржаў СНД, што праходзіла 13 лістапада ў Маскве. Удзел у пасяджэнні прынялі дэлегацыі 10 краін Садружнасці. Азербайджан прыслаў назіральніка. З Грузіі не было нікога.

Удзельнікі нарады прынялі шэраг дакументаў, што датычаць сацыяльнага і фінансавага ўзаемадзеяння, ваенна-палітычнай дзейнасці, а таксама пытанняў прававога і дагаворнага плана. Так, ішла размова пра ўніфікацыю падаткаў і змяненне іх велічыні, пра дзейнасць рублёвай зоны. Галоўным жа пытаннем стала абмеркаванне Статута Садружнасці, рэгламентацыя ў ім эканамічнага, палітычнага і ваеннага ўзаемадзеяння дзяржаў-удзельніц. Выпрацаваны праект Статута, лёс якога будзе вырашацца на пасяджэнні кіраўнікоў дзяржаў, што пачнецца 4 снежня ў Мінску.

«УЗДРЫГНЕМ!» ПА НОВЫХ ЦЭНАХ

Што ні кажыце, але паўмесяца напружанага чакання «не падвялі»: з 16 лістапада падняліся цэны... на гарэлку. Мы ўжо не гаворым аб падаражанні транспартных паслуг: гэта даўно не навіна. Хоць, калі быць шчырым, да падаражання віна-гарэлачных вырабаў людзі таксама рыхтаваліся загадзя. У пошуках «белай» збівалі парогі магазінаў (знайсці гарэлку ў «кропках» было нялёгка), выстойвалі ў доўгіх чэргах і набывалі паралельна ўсё па падрыхтаваных талонах... У свеце сённяшніх, больш высокіх цэн, шчасліўчыкамі павінны адчуваць сябе задаволенымі і празорлівымі. Ну, а што датычыцца астатніх, якія так і не паспелі атаварыць свае талоны, то купляць гарэлку ім прыйдзецца па новых тарыфах.

Як нам паведамілі ў аддзеле цэн упраўлення гандлю Мінгарвыканкома, цяпер бутэлька паўлітровай «Белай Русі» (дарэчы, без кошту тары) каштуе 235 рублёў, «Маскоўскай» — 180, «Пшанічнай» — 190, «Палескай» — 160 рублёў і «Рускай» — 180. Спадзявацца на тое, што народ плюне на дарагі напітак і перастане піць — смешна. Затое, мабыць, папоўніцца бюджэт рэспублікі?

— Сабекошт літра спірту — 450 рублёў,—сказалі нам у аддзеле рэгулявання цэн у сельскагаспадарчай вытворчасці Дэпартамента цэн Дзяржэканомплана. — Так што цэны ў 180—235 рублёў таксама шмат бюджэту не дадуць. Зерне, якое рэспубліка набывае ў Казахстане, каштуе 34—50 рублёў за кілаграм, падаражала бульба. Пакідаць старыя цэны на гарэлку было больш немагчыма.

Вывад такі: мы павінны яшчэ дзякаваць ураду за тое, што цэны на гарэлку застаюцца больш-менш сціплымі. Здаецца, было б больш разумна з боку кіраўніцтва рэспублікі, каб «белая» ўзнялася рублёў гэтак на 300—400. Аднак трэба ж людзям пакінуць нейкую радасць у жыцці. Хоць бы такую.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

ПЕРШЫ СНЕГ — НОВЫЯ НЯШЧАСЦІ?

Першы снег, які так нечакана рана выпаў у гэтым годзе, прынёс не толькі радасць дзецям, але і з'явіўся прычынай няшчасцяў.

Трагічны выпадак здарыўся раніцай 14 лістапада на Старажоўскім рынку Мінска. Пад цяжарам снегу рухнуў гандлёвы навес, пад якім знаходзіліся людзі. Пацярпелі шэсць чалавек, тры з іх шпіталізаваны ў цяжкім стане. Для расследавання прычын здарэння і наогул стану Старажоўскага рынку будзе створана адпаведная камісія.

Віталь АЛЯКСІЕВІЧ.

БЕНЗІНАВЫ РЭКЕТ

БАРАНАВІЧЫ. З нядаўняга часу «залатой жылай» стала на алімпійскай шашы ў пасёлку «Зорны» адсутнасць паліва на бензакалонках. Гандляры прапануюць аўтааматарам бензін па 200 рублёў за 1 літр і вышэй. І жадаючыя знаходзяцца, асабліва «забугорныя», якія за каністру паліва гатовы заплаціць «зялёнымі» ці нямецкімі маркамі. А каб справа ішла гладка і пакупнікі не пераводзіліся, бензамафія не забываецца перарэзаць дзе-нідзе шлангі дзяржаўных аўтазаправак.

Зоны «курыравання» «залатой» жылы строга падзелены. Парушэнне тэрыторыі караецца па законах рэкету.

ВЯЛІКАЕ ПЕРАСЯЛЕННЕ

НАРОЎЛЯ. Больш за 900 сем'яў з Нараўляншчыны атрымалі ордэры на кватэры ў Мінску, 70 сем'яў абралі сваім новым месцам жыхарства Брэст, 40 сем'яў пажадалі перасяліцца ў горад Гродна, 50 — у Барысаў, 100 — у Акцябрскі раён, каля 40 сем'яў будуць жыць у населеным пункце Чысць. А ўсяго пасведчанні аб перасяленні ўжо атрымалі 2.880 сем'яў Нараўлянскага раёна. І гэта акрамя тых, што перасяліліся ў першыя месяцы пасля аварыі на ЧАЭС з 30-кіламетровай зоны.

Уладзімір ЖАЛІБА:

«УКРАІНА ПАДЗЕЛІЦЦА ЦУКРАМ З БЕЛАРУССЮ»

У Беларускім таварыстве дружбы і культурных сувязей з замежнымі краінамі адбылася сустрэча з паслом Украіны ў Рэспубліцы Беларусь Уладзімірам Жалібам. Арганізатарамі гэтай сустрэчы сталі пасольства Украіны ў Беларусі, Беларускае таварыства дружбы і культурных сувязей, а таксама ўкраінскае культурна-асветніцкае таварыства «Заповіт», якое створана нядаўна ў Мінску.

У ходзе сустрэчы Уладзімір Жаліба праінфармаваў прысутных аб палітычнай і эканамічнай сітуацыі на Украіне. Ён падкрэсліў, што 52-мільённую рэспубліку за год незалежнасці прызнала 120 дзяржаў свету, са ста дзяржавамі Украіна ўстанавіла дыпламатычныя адносіны. Паступова адраджаецца духоўны і інтэлектуальны патэнцыял рэспублікі. Нягледзячы на нядрэнныя стартавыя ўмовы ў развіцці эканомікі, гэта жыццёва важная сфера знаходзіцца ў вельмі цяжкім становішчы ў выніку энергетычнага крызісу. Пры дэфіцыце рабочых месц у 149 тысяч Украіна мае 64 тысячы беспрацоўных. Рэспубліка магла б сама вырашыць праблему вытворчасці прадуктаў харчавання, адзначыў пасол, але пакуль што не можа гэтага зрабіць з-за ўстарэлага перапрацоўчага абсталявання, у выніку чаго страчваецца звыш трэці ўсіх сельгаспрадуктаў. Што датычыць дэфіцытнага цяпер цукру, то Украіна падзеліцца яго запасамі са сваёй паўночнай сястройславянкай.

Закранаючы развіццё далейшых двухбаковых адносін з РБ, Жаліба падкрэсліў важнасць пакета дакументаў, які павінен быць прыняты ў бліжэйшым будучым.

У заключэнне ўкраінскі пасол пажадаў сваім суайчыннікам (а ў Беларусі іх налічваецца звыш 300 тысяч чалавек, дарэчы, на Украіне беларусаў 470 тысяч) добрых спраў на гэтай зямлі, якая з'яўляецца для іх другой радзімай.

У. ЦАСЮК.

РАДЫЁФАКТ

Загад аб скарачэнні пяцісот штатных адзінак падпісаў дырэктар пінскага завода «Камертон». У пары з тутэйшым праектным інстытутам гэта маладое прадпрыемства электроннай прамысловасці стварыла свайго роду ўнікальную сітуацыю: з кожных двух беспрацоўных у Пінску адзін — абавязкова інжынер.

***

У Літве зноў значна павышаны цэны на хлеб. А дэпартамент статыстыкі суседняй рэспублікі паведаміў, што за дзесяць месяцаў аб'ём прамысловай прадукцыі ў параўнанні з тым жа перыядам мінулага года скараціўся на 48 з палавінай працэнтаў. Выпуск некаторых відаў прадукцыі поўнасцю спынены.

***

Упраўленне марскога гандлёвага флоту створана пры Міністэрстве транспарту Савета Міністраў рэспублікі. Як сказаў у інтэрв'ю «Радыёфакту» начальнік упраўлення Міхаіл Баравік, сёння дзве асноўныя задачы —прававая аснова будучага беларускага флоту і набыццё гандлёвых суднаў для яго.

***

На гэтым тыдні дэлегацыя Беларускага камітэта абароны міру прыме ўдзел у міжнароднай канферэнцыі ў Франкфурце-на-Майне. Там збяруцца прадстаўнікі міратворчых і рэлігійных арганізацый Германіі, грамадскія дзеячы і простыя людзі зямлі Гессен, неабыякавыя да праблем, пароджаных чарнобыльскай бядой.

***

Генеральны сакратар партугальскай кампартыі Альвара Куньял заявіў, што ў снежні пакідае пасаду, якую займаў больш як 30 гадоў. Куньял, якому нядаўна споўнілася 79 гадоў, быў афіцыяльна выбраны генеральным сакратаром у 1961 годзе, хоць практычна стаў на чале кампартыі Партугаліі на другім падпольным з'ездзе ў 1940 годзе.

***

Магілёўская абласная падатковая інспекцыя арыштавала банкаўскі рахунак таварыства з абмежаванай адказнасцю «Наш дом». Арганізацыя дапусціла шэраг грубых парушэнняў у бухгалтарскім уліку, зразумела, на сваю карысць. Фірме прапанавана неадкладна ўнесці ў бюджэт рэспублікі 11 мільёнаў рублёў.

Устаноўлены дыпадносіны з Аргенцінай

Як паведамілі карэспандэнту БЕЛІНФАРМа ў аддзеле інфармацыі МЗС рэспублікі, Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол, пастаянны прадстаўнік Беларусі пры ААН Генадзь Бураўкін і Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол, пастаянны прадстаўнік Аргенцінскай Рэспублікі пры ААН Хорхе Васкес падпісалі пратакол аб устанаўленні дыпламатычных адносін паміж дзвюма дзяржавамі.

АМЕРЫКАНСКАЕ «ТАМПІКО» Ў МІНСКУ

Хутка, вельмі хутка жыхары сталіцы рэспублікі пакаштуюць гэты цудадзейны напітак бадзёрасці і здароўя. А пакуль на трэцім малаказаводзе ідзе апрабаванне тэхналагічнай лініі па вытворчасці гэтага вітамінізаванага напітку з высокімі смакавымі якасцямі. Як само абсталяванне, так і сыравіна для новай прадукцыі — імпартныя, амерыканскія.

Засталіся нашымі толькі цэны. Літровы пакет «Тампіко» будзе каштаваць 120 рублёў. Але як камерцыйная структура, так і вытворцы работнікі 3-га малаказавода, спадзяюцца, што амерыканскі «Тампіко», нягледзячы на высокія цэны, усё ж заваюе беларускага пакупніка. На малаказаводзе вельмі задаволены, што нарэшце запрацуе «беспрацоўная» з-за пакетнага дэфіцыту дарагая імпартная лінія. У наш час дэфіцытаў выпрацоўваемы на лініі амерыканскі напітак будзе вельмі дарэчы.

Усе клопаты аб пастаўцы сыравіны і пакетаў узяла на сябе адна камерцыйная структура.

Анатоль РАМАНОВІЧ.

ХТО КАМУ ЗАЙЗДРОСЦІЦЬ

КАЛІНКАВІЧЫ. **(У. Пернікаў).** Раённы аддзел статыстыкі зараз можа дакладна сказаць, якая сярэднямесячная зарплата была ў працаўніка завода, фабрыкі, калгаса, саўгаса, будоўлі, транспартнай арганізацыі і г. д. у апошні час.

Самай высокай яна аказалася ў калектыве завода заменніка цэльнага малака — звыш 17 тысяч рублёў. А самая нізкая — на прадпрыемстве грамадскага харчавання — каля 1.400. Не трэба гаварыць, хто каму пры гэтым зайздросціць.

ПАТРАБУЕМ ПРЫНЯЦЬ АЛЬТЭРНАТЫЎНЫ ЗАКОН АБ ЗЯМЛІ

СНЕГ — НА ПАЛІ, А СЯЛЯНЕ — НА МІТЫНГ. Не ўсе, вядома, а тыя, хто падтрымлівае лозунгі Сялянскай партыі, вылучаныя напярэдадні прыняцця Вярхоўным Саветам рэспублікі Закона аб праве ўласнасці на зямлю. Мітынг прайшоў у нядзелю на плошчы Незалежнасці. Яго асноўны змест лаканічна адлюстравалі прынесеныя мітынгоўцамі лозунгі: «Досыць рабаваць вёску!», «Далоў кабальныя цэны», «Далоў камандна-адміністрацыйную манаполію ў вёсцы» і г. д. У рэзалюцыі мітынгу выказаны пратэст супраць калектыўнай уласнасці на зямлю, падтрымана ідэя ўсенароднага рэферэндуму.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

«Усе разам — супраць СНІДу»

...Бяда насоўваецца няўмольна. Сёння ў рэспубліцы — 87 носьбітаў ВІЧ-інфекцыі, у тым ліку 6 дзяцей. З падазрэннем на СНІД на ўліку знаходзіцца 789 чалавек. Трое нашых грамадзян сталі першымі ахвярамі смяротнага віруса. Спецыялісты не без падстаў прадказваюць у бліжэйшы час выбух смяротнай хваробы на тэрыторыі нашай рэспублікі. І ніхто не можа быць упэўнены, што бяда не пастукаецца ў яго дом.

Сёння як ніколі відавочна: трэба аб'яднаць намаганні ў барацьбе са СНІДам, пераламаць грамадскую свядомасць у адносінах да інфіцыраваных.

Менавіта з гэтай мэтай, а таксама каб сабраць сродкі на лячэнне хворых дзяцей, дапамагчы беларускім дамам-інтэрнатам, дамам састарэлых і інвалідаў, радыёстанцыя «Крыніца» і Рэспубліканскі цэнтр па прафілактыцы СНІДу праводзяць 1 снежня г. г., у Сусветны дзень барацьбы са СНІДам, дабрачынны радыёмарафон «Усе разам — супраць СНІДу». Ён будзе трансліравацца па першай і другой праграмах Беларускага радыё з 19.00 да гадзіны ночы.

Заклікаем арганізацыі, прадпрыемствы, фірмы, асобных грамадзян прыняць удзел у гэтай грандыёзнай дабрачыннай акцыі, падтрымаць яе маральна і матэрыяльна.

Разліковы рахунак радыёмарафона 361603 у гарадской дырэкцыі «Мінскбізнесбанка», код 774, цэнтралізаваная бухгалтэрыя Міністэрства аховы здароўя РБ, «Марафон».

Кантактныя тэлефоны ў Мінску: 33-24-11 і 33-88-29, факс — 36-66-43.

Аргкамітэт радыёмарафона.

ІШОЎ БЫ ТЫ Ў ШКОЛУ!

ЛЕПШАЯ ШКОЛА — ГЭТА ШКОЛА ЖЫЦЦЯ.

Малюнак В. ДУБОВІКА.

КАТАСТРАФІЧНАЕ РАЗБУРЭННЕ СЕМ'ЯЎ

МАГІЛЁЎСКАЯ ВОБЛАСЦЬ. Тое, што ў галіне дэмаграфіі не ўсё добра, адлюстроўваюць даныя абласнога сацыялагічнага цэнтра. Па-першае, сталі менш нараджаць. Толькі 48,5 працэнта апытаных жанчын маюць двух дзяцей (гэта так званае простае ўзнаўленне), 27,6 працэнта—адно дзіця, 9,5 працэнта—трох, 0,8 працэнта—чатырох і 0,5 працэнта—пяцёра дзяцей. Па-другое, у вобласці ідзе катастрафічнае разбурэнне сем'яў. Калі ў 1985 годзе на больш чым 12 тысяч шлюбаў разводаў прыпадала 4.678, або 34 працэнты, то ў першай палавіне гэтага года на 4.207 шлюбаў—2.455 разводаў, або 58 працэнтаў.

СП: ЗАРЭГІСТРАВАНЫХ УСЁ БОЛЬШ, ПРАЦУЮЧЫХ УСЁ МЕНШ

У Камітэце па знешнеэканамічных сувязях карэспандэнту БелаПАН паведамілі, што ў Беларусі зарэгістравана 650 сумесных прадпрыемстваў, каля 400 з якіх «нарадзіліся» толькі ў гэтым годзе. Сярод краін—удзельніц у стварэнні СП лідзіруюць Польшча, Германія і ЗША. Напрыклад, польскія прадпрымальнікі дзеляць статутны капітал у 370 СП, а амерыканскія — у 44. Аднак многія прадпрыемствы яшчэ не пачалі работу. Калі, згодна са статыстыкай 1991 года, дзеючымі лічыліся толькі 33 працэнты СП, то сёлета—яшчэ менш. І ў той жа час толькі адно прадпрыемства выключана з рэгістрацыйнага рэестра, а штотыднёва рэгіструюцца 3—4 СП.

БелаПАН.

НАВІНЫ З РУБЛЁВАЙ ЗОНЫ

РАСІЙСКІ БЕЗНАЯЎНЫ РУБЕЛЬ СТАНОВІЦЦА АБ'ЕКТАМ КУПЛІ-ПРОДАЖУ

Як стала вядома, у Нацыянальным банку рэспублікі падпісаны ўчора дазвол Беларускай фондавай біржы гандляваць безнаяўным расійскім рублём. Для чаго спатрэбілася выносіць на таргі рубель? Яшчэ раз звернем увагу: безнаяўны. У нас не хапае расійскай валюты для таго, каб закупляць расійскія тавары. Варта нагадаць: яшчэ крыху раней Нацыянальны банк абмежаваў прыём плацяжоў ад беларускіх прадпрыемстваў на карысць плацяжоў за энергарэсурсы — з прычыны таго ж недахвату расійскіх рублёў. Варта таксама нагадаць і пра тое, што мы цяпер у Расіі можам купіць тавараў толькі на тую суму, якую самі выручылі менавіта ў ёй, і не можам пры гэтым выкарыстаць рублі, выручаныя, скажам, у Казахстане.

Такім чынам, за расійскі тавар можам разлічыцца толькі расійскім рублём. Яго ж не хапае. І не толькі па прычыне рэзкага падаражання энергарэсурсаў, але і з-за таго, што многія нашы прадпрыемствы паставілі расійскім прадпрыемствам-банкрутам прадукцыю, не атрымаўшы нічога ўзамен. Менавіта, па старой завядзёнцы, паставілі, а не прадалі. Можна лічыць, аддалі бясплатна, падарылі — як каму лепш падабаецца.

Цяпер задача — як мага хутчэй і як мага ў больш поўным аб'ёме ўключыць у абарот тыя сродкі, якія выручаны ў Расіі. Прадпрыемствы — уладальнікі расійскай безнаяўнасці могуць 50 працэнтаў яе абмяняць на «зайчыкі», а 50 — пакінуць на рахунку прадпрыемства ці купіць на яе ў Расіі тавар, або прадаць на фондавай біржы.

Самае цікавае пытанне: якім будзе курс?

Ён установіцца ў выніку каціровак, але ўжо цяпер у банку выказваецца меркаванне, што магчымы курс 1:5, гэта значыць, адзін беларускі за пяць расійскіх. Але калі ўлічваць існуючыя вартасныя суадносіны беларускіх «зайчыкаў» і расійскіх грошай, кошт першых апусціцца напалавіну.

Пры гэтым можа ўтварыцца парадаксальная сітуацыя. Як вядома, у той жа час стыхійны курс наяўных «зайчыкаў» цяпер вышэйшы за расійскія грошы. Але такая сітуацыя доўга працягвацца не можа: «наяўны» і «безнаяўны» курсы павінны зблізіцца. Ці не ўпадзе ў такім выпадку ў цане і наяўны «зайчык»?

Гэта што датычыць расійскага рубля. А якія навіны з поўдня «рублёвай зоны»?

Курс украінскага купона на момант падрыхтоўкі гэтай інфармацыі быў яшчэ невядомы. На Украіне знаходзілася кіраўніцтва Нацыянальнага банка, якое вяло адпаведныя перамовы.

Кар. «Звязды».

ПОСТФАКТУМ

Вяртанне Бразаўскаса. Працяг сенсацыі

Спадзяванні, якія ўскладаў «Саюдзіс» на другі тур парламенцкіх выбараў, што адбыліся ў Літве ў мінулую нядзелю,— не спраўдзіліся. Партыя Бразаўскаса замацавала сенсацыйны поспех, атрыманы два тыдні назад.

Канчатковыя вынікі пакуль што не ўдакладнены. Аднак ужо вядома, што Дэмакратычная партыя працы займела не менш як 27 мандатаў — а менавіта столькі ёй было патрэбна для таго, каб дабіцца канчатковай большасці ў новым Сейме. Нагадаю, у першым туры ДППЛ заваявала 44 месцы, у той час як «Саюдзіс» —толькі 18.

Вынікі парламенцкіх выбараў у Літве для многіх на Беларусі не сталі нечаканасцю. Граніца паміж нашымі дзяржавамі дагэтуль застаецца ўмоўнай, «празрыстай», — таму і беларусы, і літоўцы ведаюць пра тое, як жывецца суседзям, па ўласных назіраннях. І хоць Беларусь сама не можа пахваліцца эканамічнай стабільнасцю, тое, што адбывалася ў апошнія месяцы ў нашых паўночных суседзяў, выклікала непакой і спачуванне.

Што мы ведалі пра становішча ў суседняй Літве напярэдадні выбараў? Найперш тое, што сацыяльна-эканамічная сітуацыя там абвастрылася да крайняй мяжы. Зарплата замарожана, гарачай вады ў кватэрах няма. Ацяпляльны сезон пачаўся толькі за тыдзень да выбараў. Цэны ў чарговы раз выраслі. Запраўляць аўтамабілі няма чым, а калі ёсць, то цана аднаго літра бензіна — 70 талонаў і больш (пры курсе рубля ў адносінах да талона 1:0,7). На гэтым фоне нават зусім не заможнае жыццё беларусаў выглядала даволі прыстойна.

Было відавочна: правыя ініцыятары новых выбараў у такіх умовах хутчэй за ўсё пацерпяць сур'ёзнае паражэнне. Перавага левацэнтрысцкіх сіл, аснову якіх складае Дэмакратычная партыя працы, — расла з кожным днём.

Сенсацыйная навіна, якая прыйшла з Вільні два тыдні назад, была ўспрынята ў палітычных колах Мінска па-рознаму.

«Літоўцы прагаласавалі не за камунізм — яны прагаласавалі супраць той улады, з якой атаясамліваюць цяжкасці апошніх гадоў», — пракаменціраваў гэту падзею каардынатар апазіцыі Беларускага народнага фронту ў Вярхоўным Савеце Сяргей Навумчык.

Дэмакратычная апазіцыя лічыць: тое, што адбылося ў Літве, характэрна для большасці посткамуністычных краін. Праўда, у дзяржавах былога СССР гэты працэс часовага адкату мае больш хваравіты і выразны характар, чым ва Усходняй Еўропе. Гэта абумоўлена шэрагам фактараў. Усходнееўрапейскім краінам не трэба было занава будаваць сваю дзяржаўнасць, — так, як гэта давялося рабіць Літве ці Беларусі. А адбудова незалежнасці не можа абысціся без перана907ладкі ранейшых гаспадарчых сувязяў.

Другі фактар — тое, што камуністычная ідэалогія ў выніку дзесяцігоддзяў панавання таталітарнага рэжыму пусціла тут карані ў грамадскую свядомасць значна глыбей, а таму ментальнасць людзей на тым і на гэтым баку былой савецкай граніцы значна адрозніваецца.

Але такую ацэнку выбараў у суседняй Літве раздзяляюць на Беларусі далёка не ўсе.

«У Вільні нашы прыйшлі да ўлады», — можна пачуць у кулуарах беларускага парламента радасныя рэплікі дэпутатаў — былых камуністаў. Партыя камуністаў Беларусі з захапленнем успрыняла вестку аб перамозе партыі Бразаўскаса. «Маятнік хіснуўся ў адваротны бок», — заявіў кіраўнік ПКБ Віктар Чыкін. На яго думку, лаўры пераможцаў дасталіся Дэмакратычнай партыі працы толькі таму, што забаронена Кампартыя Літвы. Але перамога ДПП, — лічыць Чыкін,— гэта пачатак новай гістарычнай эпохі.

Хоць зразумела, што партыя Бразаўскаса ўжо не з'яўляецца ўласна камуністычнай. Больш таго, нават у мінулым, пры панаванні КПСС, паміж КПЛ і КПБ існавала вельмі вялікая розніца, і памыляецца той, хто атаясамлівае гэтыя дзве рэспубліканскія арганізацыі КПСС. Кампартыя Літвы заўсёды імкнулася захоўваць дыстанцыю ў адносінах з Масквой, не забывала пра нацыянальныя інтарэсы літоўцаў, падтрымлівала (хоць і ў завуаліраванай форме) працэсы нацыянальнага адраджэння. Іншая справа — КПБ, якая заўсёды займала прамаскоўскія пазіцыі і больш за іншых імкнулася вызначыцца ў барацьбе за «поўнае зліццё нацый». «Звышінтэрнацыяналізм» лідэраў КПБ, іх адданасць маскоўскім гаспадарам былі мацней за інстынкт самазахавання. Нават на зыходзе «перастройкі», калі было бачна, што эра КПСС канчаецца, беларускія камуністы адмовіліся прымаць уласную праграму і статут, ужо адным гэтым падпісаўшы сабе прысуд.

Партыя Бразаўскаса сёння стаіць на выразных сацыял-дэмакратычных пазіцыях. Прытым былы лідэр КПЛ неаднаразова заяўляў, што з'яўляецца перакананым цвёрдым прыхільнікам суверэнітэту Літвы і курсу на рынкачныя рэформы.

Таму не можа быць ніякіх апасенняў наконт таго, што ў Літву вяртаецца ранейшы рэжым. Літоўцы прагаласавалі не за камунізм — яны аддалі галасы палітыку, які адстойвае пазіцыю разважнага сэнсу, які рэальна глядзіць на рэчы і робіць крокі, зыходзячы з рацыянальнай мэтазгоднасці, а не ідэалагічных догмаў. Дарэчы, многія літоўцы прагаласавалі за ДППЛ не ў апошнюю чаргу таму, што Альгірдас Бразаўскас абяцаў дабівацца ад Масквы льготных умоў пры пакупцы расійскіх энерганосьбітаў.

Нашым бы посткамуністам— такую ж гібкасць і тактычную прадбачлівасць замест нікому не патрэбнай упартасці ў барацьбе за «прынцыпы».

Валянцін ЖДАНКО.

АКТУАЛЬНАЕ ІНТЭРВ'Ю

«МЫ ПАВІННЫ ГЛЯДЗЕЦЬ НА СВЕТ УЛАСНЫМІ ВАЧАМІ...»

З Галоўным архіўным упраўленнем Беларусі «Звязду» звязваюць даўнія і плённыя адносіны. На нашых старонках не з'явіліся б многія цікавыя матэрыялы на гістарычную і іншыя тэмы без гэтага супрацоўніцтва. Таму мы з цікавасцю ўспрынялі выдадзеную днямі пастанову ўрада Рэспублікі «Аб пераўтварэнні Галоўнага архіўнага ўпраўлення пры СМ Беларусі ў Камітэт па архівах і справаводству пры Савеце Міністраў РБ». Што новага з'явіцца ў рабоце архіўных органаў, ці не стане гэтая пастанова толькі падставай для чарговага змянення шыльды? На пытанні карэспандэнта «Звязды» адказвае старшыня Галоўархіва Аляксандр МІХАЛЬЧАНКА.

— Гэтае пераўтварэнне для нас — подых жыцця, — лічыць Аляксандр Мікалаевіч. — Мы рады, што прапановы беларускіх архівістаў, якія прагучалі даўно, пачуты ўрадам і прынята такое важнае рашэнне. За апошнія гады ў нашай рабоце ўзнікла шмат праблем, якія патрабавалі неадкладнага ўмяшання вышэйшых кіруючых структур. Спробы нашага грамадства ўвайсці ў рынак выклікалі многа негатыўных з'яў. Шматлікія камерцыйныя прадпрыемствы часта не падпарадкоўваюцца дзяржаўным правілам вядзення дакументацыі. Знішчаюцца або нават і не заводзіліся асабістыя справы працуючых, ведамасці, анкеты. Для недасведчаных гэта, здавалася б, дробязь. Але ж канкрэтныя, жывыя людзі, якія сумленна там працуюць, нярэдка нават не могуць атрымаць элементарных звестак аб сваім стажы, аб размеры заработнай платы. Без гэтага немагчыма будзе атрымаць пенсію. Ёсць яшчэ шэраг момантаў, якія выклікалі з'яўленне гэтай пастановы.

Вы ўжо ведаеце, што нам перададзены архівы КПСС — КПБ. Гэта вялікая колькасць дакументаў, сабраная за многія дзесяцігоддзі, доступ да якіх для навукоўцаў быў няпросты. Адбылося не механічнае расшырэнне архіваў, а, перш за ўсё, іх якасны рост. Мы маем цяпер сапраўды каштоўную інфармацыю па нашай нядаўняй гісторыі. Многія даты, падзеі патрабуюць сур'ёзнага перагляду, удакладнення, так што вучоным давядзецца добра пашчыраваць, выпрацоўваючы свой, беларускі погляд на нашу айчынную гісторыю, не чакаючы і не зважаючы на тое, а што скажа Масква ці Варшава. Мы ж маем уласныя вочы. Вось гэта яшчэ адна прычына.

Чым яшчэ заняты архівісты? Наша самастойнасць, суверэнітэт патрабуюць стварэння ўласнай узнагародавай сістэмы. Ні ў адной краіне ордэны, медалі штучна не ўстанаўліваліся. Ёсць пэўныя традыцыі, культура, геральдычныя законы, нарэшце, якімі і трэба кіравацца ў такой важнай справе. Вядома, што ўсе патрэбныя матэрыялы нам давядзецца шукаць у архівах. Гэтым мы і заняты зараз. Мы расшукаем таксама людзей, якія захапляюцца геральдыкай, а гэта нялёгка, бо прафесіянальна ў Беларусі геральдычнымі даследаваннямі займаюцца адзінкі...

— Сапраўды, стварэнне ўзнагарод — рэч сур'ёзная і няпростая. Распрацоўка ўласнай сістэмы ў нас вядзецца ўжо каля года. Вельмі хацелася б, каб мы не выглядалі тут дылетантамі. Для кожнага беларуса, напэўна, неабыякава, якая ўзнагарода будзе вышэйшай у краіне — безаблічны «Герой рэспублікі» ці, скажам, «Крыж Ефрасінні Полацкай»...

— Так, я згодзен. І хачу дадаць, што акрамя агульнадзяржаўных узнагарод мы думаем і пра стварэнне прафесіянальных. Гэта таксама цікава. Тут яшчэ шмат пытанняў, але яны ўсё больш настойліва стукаюцца ў дзверы — пара.

Пара адчыняць не толькі гэтыя дзверы. Мы былі б рады, ды не ўсё ад нас залежыць. Слабая тэхнічная аснашчанасць — сур'ёзная перашкода ў рабоце. І сёння архівісты працуюць, як і 100—150 гадоў назад. Мала што змянілася — запыленыя стэлажы ў паўпадвальных памяшканнях, картатэкі. Толькі параўнальна нядаўна ў нас з'явіліся дзве ЭВМ, куды мы «заганяем» звесткі па рэпрэсіраваных. Ужо зроблена база на 30 тысяч, але ж іх было звыш паўмільёна.

Па іншых пытаннях таксама шмат праблем. Электравылічальная тэхніка ў архіўнай справе проста неабходная. Такі вось прыклад: у «шырокі» свет трапляе ў лепшым выпадку 1,5—2 працэнты ад таго, што ў нас захоўваецца. У гэтым плане мы не павінны выглядаць заштатнай правінцыяй, а працаваць прафесіянальна. Тым больш, што звесткі, якія прадстаўляюць архівісты, — не проста інфармацыя дзеля інфармацыі. Яны прымяняюцца на практыцы ў розных галінах гаспадаркі: мінскія метрабудаўцы пры пракладцы ліній метрапалітэна звярталіся да нас і вывучалі тэхнічную дакументацыю пабудоў, помнікаў, якія знаходзяцца над лініяй, інакш многія з іх даўно ўжо разваліліся б.

— Даволі нечаканы паварот набыла наша гутарка. Пагаварылі пра гісторыю, дайшлі да эканомікі. Але і ў вырашэнні сацыяльных праблем грамадства, відаць, таксама немалая заслуга архівістаў?

— Са сваімі праблемамі да нас звяртаецца вельмі многа людзей, напрыклад, па праблеме выхаду на пенсію. А вось апошняя хваля зваротаў — ад людзей, якія насільна былі вывезены ў Нямеччыну падчас другой сусветнай вайны і працавалі там. Мы знаходзім адпаведныя звесткі — людзі ж маюць права на кампенсацыю. Тым больш, што канцлер Коль паабяцаў выдзеліць на гэтыя мэты (для выплаты пенсій грамадзянам Расіі, Беларусі і Украіны) 1 млрд. марак. У гады мінулай вайны да 400 тысяч беларусаў было вывезена ў Германію. Дапамагае нам у гэтай справе КДБ, прадастаўляючы неабходную інфармацыю, мы маем нават дамоўленасць аб перадачы ўсіх гэтых звестак з іх ведамаснага архіва ў дзяржаўны.

— Як пашыраюцца міжнародныя сувязі беларускіх архівістаў?

— Галоўархівам нямала было зроблена, каб забяспечыць інфармацыйную прастору для нашых даследчыкаў. Мы маем ужо дагаворы з Літвой, Латвіяй, Расіяй, Украінай і Польшчай — нашымі суседзямі. Гэта дае нам магчымасць выкарыстоўваць дакументы, якія датычацца беларускай гісторыі і якія па розных прычынах знаходзяцца ў гэтых краінах. Зараз працуем над дагаворам з Германіяй. Нашы краіны маюць вельмі даўнія і цікавыя ўзаемадачыненні. Возьмем хоць бы ўзнікненне Беларускай Народнай Рэспублікі. У нямецкіх архівах захоўваецца камплект газеты 11-й германскай арміі, якая акупіравала ў 1918 годзе Беларусь. У гэтым выданні ёсць цікавыя звесткі пра ўтварэнне БНР, адносіны паміж яе ўрадам і акупацыйнай адміністрацыяй, шмат іншага, невядомага нашым даследчыкам. Па-другое, трэба яшчэ высветліць лёс многіх падпольшчыкаў, партызан, людзей, якія трапілі ў канцлагеры. Невядома, дзе абрываліся іх жыцці, дзе іх магілы, на чыёй зямлі.

— Аляксандр Мікалаевіч, такое важнае для ўсіх нас пытанне: як ідзе вяртанне на радзіму дакументаў, вывезеных з Беларусі?

— Гэта не толькі важнае, але і балючае для нас пытанне. Ім мы займаемся не першы год. Адна справа, што мы проста не ведаем, дзе знаходзяцца многія нашы архіўныя матэрыялы, якія вывозіліся з Беларусі перад варожымі нашэсцямі, пачынаючы з 1812 года. І іншая — што, нават маючы гэтыя звесткі, усё роўна цяжка дабіцца іх вяртання.

Гісторыя Беларусі цесна звязана з гісторыяй Літвы, Расіі, Польшчы... Многія дакументы ў аднолькавай ступені належаць як нам, так і нашым суседзям, якія таксама не хочуць з імі развітвацца. Ёсць у рэшце рэшт міжнародныя нормы — іх неабходна прытрымлівацца. Акрамя таго, гэтая справа патрабуе вялікіх грошай — і не «драўляных» рублёў, а цвёрдай валюты. Адзін кадр мікрафотакопіі дакумента па сусветных расцэнках каштуе паўдолара. «Звязда» часта піша пра валютныя справы, таму вам не цяжка падлічыць, колькі каштуе скапіраваць нават адну старонку. Тым не менш, шукаем выйсце. Актыўна супрацоўнічаем пры гэтым са Скарынаўскім цэнтрам, які ўзначальвае Адам Мальдзіс, з Беларускім фондам культуры — ёсць у іх так званая Камісія вяртання, — так што агульнымі намаганнямі нечага даб'ёмся. Цяпер у асноўным мы займаемся пошукам нашых архіваў, усіх звестак пра іх.

— А як цяпер ідзе працэс перадачы Камітэтам дзяржбяспекі сваіх архіваў у дзяржаўны?

— Я крыху закранаў гэтую тэму, расказваючы пра тыя звесткі, якія мы атрымліваем ад КДБ па справах, вывезеных у Германію. У кіраўніцтва органаў ёсць жаданне працаваць з намі. КДБ перадасць нам усе матэрыялы, якія маюць чыста гістарычную накіраванасць. Гэта будзе зроблена ўжо ў наступным годзе. Можна было б зрабіць і раней, але, паўтару, гэта не механічны акт перадачы тоны паперы, а дакументы, кожны з якіх павінен знайсці сваё месца ў нашай сістэме, каб яго ў любы момант можна было лёгка знайсці і працаваць з ім.

Мы запрашаем ў свае архівы ўсіх, каго цікавіць яго паходжанне, яго род. Калі ласка, прыходзьце, вам дапамогуць.

Гутарыў Анатоль СЛАНЕЎСКІ.

ПРАБЛЕМЫ МЯСЦОВАЙ УЛАДЫ

Праект—але не той

Нядаўна ў «Звяздзе» была надрукавана інфармацыя аб II Рэспубліканскай канферэнцыі дэпутатаў мясцовых Саветаў па праблемах рэформы сістэмы мясцовых органаў кіравання. Канферэнцыя прапанавала свой варыянт раздзела «Мясцовае самакіраванне» ў праект новай Канстытуцыі. Чаму менавіта цалкам іншы? Перш за ўсё ў праекце Вярхоўнага Савета па-ранейшаму захоўваецца прынцып каманднa-адміністрацыйнай сістэмы: несамастойнасць у вызначэнні бюджэту, двайная падсправаздачнасць выканаўчых органаў, ды і наогул неканкрэтнасць паняццяў самакіравання і дзяржаўнага кіравання.

Раздзел «Мясцовае самакіраванне» быў падрыхтаваны членамі Беларускага рэспубліканскага фонду падтрымкі дэмакратычных рэформ, які, дарэчы, і арганізаваў саму канферэнцыю. У выніку абмеркавання быў прыняты раздзел «Мясцовае самакіраванне», які, на нашу думку, строга грунтуецца на прынцыпах «Еўрапейскай хартыі тэрытарыяльнага самакіравання». Усе артыкулы гэтага раздзела вынікаюць з прапаноў І-й канферэнцыі дэпутатаў мясцовых Саветаў. Гэта перш за ўсё дэцэнтралізацыя дзяржаўнай улады, размежаванне кампетэнцыі дзяржаўных і мясцовых улад. Улічылі і прынцып поўнай самастойнасці (у межах сваіх паўнамоцтваў) мясцовых Саветаў, у прыватнасці, фарміраванне бюджэту па прынцыпу знізу—уверх. Закладзены прынцыпы падзелу кампетэнцыі паміж рознымі органамі мясцовага самакіравання, вырашэння спрэчных пытанняў з дапамогай Адміністрацыйнага суда (суда над органамі ўлады).

Такім чынам, прапанаваны прынцыпы муніцыпалізацыі савецкай улады, але гэта—не механічнае капіраванне заходняй сістэмы. Згодна з выкладзенымі артыкуламі раздзела «Мясцовае самакіраванне», трэба падрыхтаваць шэраг законаў, якія тлумачылі б канкрэтны механізм мясцовага самакіравання, асабліва што датычыцца сістэмы і прынцыпаў падаткаабкладання. Самастойная крыніца фінансавання — гарантыя любой улады.

Удзельнікі канферэнцыі пайшлі далей і разгледзелі канцэпцыю рэформ сістэмы мясцовай улады, каб пасля прыняцця Канстытуцыі можна было адразу рухацца ў канкрэтным напрамку. Асноўнай ідэяй канцэпцыі з'яўляецца паступовая, паслядоўная дэцэнтралізацыя мясцовага кіравання і пераход да рэальнага самакіравання, ад палітыка-ідэалагічнай савецкай рэспублікі да прававой суверэннай дзяржавы, якая існуе ва ўмовах рыначных адносін. Па сутнасці, рэформа—гэта ліквідацыя манапалізму дзяржавы ў палітычнай галіне (выбары) і адзінай дзяржаўнай улады. Гэты працэс можа адбыцца толькі ў выніку поўнай перадачы мясцовых спраў у рукі органаў мясцовага самакіравання і стварэння магчымасці пераходу грамадскіх спраў у кампетэнцыю недзяржаўных органаў. Манаполія матэрыяльная можа быць парушана камуналізацыяй маёмасці і яе ліквідацыяй у галіне фінансаў.

Усё гэта не будзе эфектыўным без змены існуючага тэрытарыяльнага падзелу: толькі ўвядзенне двухузроўневай сістэмы падзелу рэспублікі на паветы і воласці дасць магчымасць запрацаваць усёй сістэме дэмакратычнай улады.

Канцэпцыя прадугледжвае тры этапы: падрыхтоўчы, пераходны і рэалізацыя рэформ.

Перш за ўсё—выбранне вышэйшага органа ўлады — Сойма. Толькі пры цэласнай канцэпцыі развіцця суверэннай незалежнай дзяржавы, забяспечанай прафесіянальна падрыхтаванымі законамі, можа адбыцца рэформа мясцовай улады.

Хацелася б падкрэсліць яшчэ вось што. У канферэнцыі ўдзельнічалі, як было відаць па распаўсюджаных анкетах, народныя дэпутаты розных поглядаў на пераўладкаванне нашага жыцця. Але, нягледзячы на шэраг рознагалоссяў, усе пытанні па рэформе сістэмы мясцовай улады былі прыняты аднагалосна.

Дарэчы, у «Звяздзе» за 6.11.92 надрукаваны артыкул «Маленькі барак у цэнтры вялікай палітыкі». На маю думку, вось гэты маленькі, мясцовы факт, закрануты вялікай палітыкай, высвеціў усе праблемы мясцовай улады. Тут усё: карупцыя і недасканаласць сістэмы ўлады—з аднаго боку, няшчасце і чароўнасць — з другога. Я цалкам згодзен з аўтарам: «...дэмакратычныя імкненні Старшыні Вярхоўнага Савета рэзка разыходзяцца з наменклатурнай практыкай...». Таму выйсцем з гэтага становішча можа быць толькі змяненне гэтай наменклатурнай сістэмы ўлады. Інакш — зноў жа мае рацыю С. Шаўцоў: «...крызіс улады, які мы назіраем, можа скончыцца нечым дрэнным». Толькі парваўшы гэтае наменклатурнае павуцінне, мы можам забяспечыць сабе жыццё, пазбегнуць пагрозы марuднага вымірання. А на сёння ўжо ёсць і людзі, і арганізацыі, і ідэі, здольныя пачаць рэарганізацыю сістэмы мясцовай улады.

Валерый ГРЫЦУК,
адказны сакратар Беларускага рэспубліканскага фонду падтрымкі дэмакратычных рэформ.

СПАДЧЫНА

Цудоўны этнаграфічны музей «Спадчына» створаны ў палескай глыбінцы—у сярэдняй школе вёскі Прыбалавічы Лельчыцкага раёна. Невялікае яго памяшканне, але колькі ўнікальных экспанатаў сабрана тут! Сталярны і кавальскі інструмент, прыстасаванні для прадзення і ткацтва, гліняны посуд, старадаўні абутак і мноства іншых прадметаў сялянскага побыту. Упрыгажэнне экспазіцыі—маляўнічыя народныя касцюмы і ручнікі, створаныя рукамі мясцовых майстрых.

Загадчыца музея—выкладчык беларускай мовы і літаратуры Любоў Пятроўна Акуліч—расказала, што ўсе экспанаты карпатліва збіраліся вучнямі і настаўнікамі.

Музей стаў вялікай дапамогай у вывучэнні гісторыі роднай зямлі, традыцый і звычаяў Палесся.

НА ЗДЫМКУ: вучні сёмага класа Галіна Акуліч і Марына Валынец ля музейнай экспазіцыі.

Фота Яўгена КАЗЮЛІ.
БЕЛІНФАРМ.

У САВЕЦЕ МІНІСТРАЎ БЕЛАРУСІ

ДАЛІ МАГАЗІНУ ЛІЦЭНЗІЮ

Урад рэспублікі прыняў пастанову «Аб ліцэнзаванні і асноўных правілах вядзення рознічнага гандлю і гандлёва-вытворчай дзейнасці на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь», якая ўводзіцца ў дзеянне з 1 лістапада і распаўсюджваецца на ўсе суб'екты гаспадарання, незалежна ад ведамаснай прыналежнасці і форм уласнасці. Міністэрству гандлю гэты дакумент прадаставіў права ўносіць пры неабходнасці змяненні і дапаўненні ў правілы гандлю і гандлёва-вытворчай дзейнасці. Да пачатку наступнага года выканкомы мясцовых Саветаў павінны забяспечыць выдачу такіх ліцэнзій, а міністэрствы юстыцыі і ўнутраных спраў — унесці ў дзеючыя заканадаўчыя акты неабходныя папраўкі, якія прадугледжвалі б узмацненне адказнасці гандлёвых работнікаў за парушэнне ўстаноўленых правіл і норм.

Перш за ўсё аб ліцэнзаванні і яго сэнсе. Прадугледжана, што выдаваць дазвол на той або іншы від дзейнасці магазінам, універсамам, кіёскам, сталовым і г. д. будуць выканкомы мясцовых Саветаў, у адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам і іншымі рэгламентуючымі дакументамі. Для атрымання ліцэнзіі суб'ект (дырэктар, уладальнік гандлёвага або гандлёва-вытворчага прадпрыемства) павінен прадаставіць уладам копіі ўстаноўчых дакументаў, заключэнне органаў саннагляду аб прыгоднасці або адпаведнасці магазіна, кафэ і г. д. выбранай спецыялізацыі, медыцынскую даведку аб стане здароўя (у тым выпадку, калі ён будзе мець справу з харчовымі таварамі, кулінарыяй, дагавор на правядзенне лабараторных даследаванняў якасці паступаючай сыравіны і выробленай прадукцыі, дакумент, што пацвярджае ўнясенне платы за ліцэнзію.

Улады маюць права і адмовіць у выдачы такога дазволу, а таксама пазбавіць яго уладальніка гандлёвай «кропкі», калі прадпрыемства наносіць шкоду экалогіі або не мае неабходных санітарна-гігіенічных умоў для захоўвання, перапрацоўкі і рэалізацыі тых або іншых груп тавараў. Не выдаецца ён і пры адсутнасці дагавора на лабараторныя даследаванні па якасці, а таксама ў тых выпадках, калі грамадзяніну забаранілі займацца гандлёвай дзейнасцю судовыя органы, калі яго здароўе не адпавядае ўстаноўленым патрабаванням. А вось магазіны, якія гандлююць дзіцячымі вырабамі і іншымі сацыяльна значнымі таварамі, могуць быць вызвалены ад платы за ліцэнзію.

«Звод» даволі падрабязных асноўных правіл вядзення рознічнага гандлю і гандлёва-вытворчай дзейнасці, што прыкладаюцца да пастановы, у многім паўтарае ўжо вядомыя ісціны, якія, на жаль, далёка не заўсёды выконваюцца. Ён нацэлены на павышэнне якасці і культурнага ўзроўню гандлёвага абслугоўвання, прадугледжвае абарону правоў спажыўца, забараняе многія віды «самадзейнасці» гандлёвых работнікаў пры арганізацыі гандлю са зручнасцямі для сябе, а не для кліента. Выкананне гэтых правіл, падкрэсліваецца ў дакуменце, абавязковае для ўсіх прадпрыемстваў, незалежна ад формы ўласнасці і ведамаснай падпарадкаванасці, а веданне іх — абавязковая ўмова для атрымання ліцэнзій. Акрамя таго, правілы дэталізуюць многія моманты ў адносінах пастаўшчыкоў з прадаўцамі, а апошніх — са спажыўцамі. Напрыклад, яны прадпісваюць магазінам, сталовым і іншым прадпрыемствам галіны прадастаўляць пакупніку максімум інфармацыі аб рэжыме і спецыфіцы сваёй работы, наяўным асартыменце тавараў, які на прылаўку або ў меню павінен быць такім жа, як і ў «падсобцы». Плодаагароднінная прадукцыя, прынятая да рэалізацыі дзяржгандлем і спажыўкааперацыяй, павінна паступаць у продаж на працягу дня, прадукты — двух, а прамысловыя тавары — максімум трох дзён. Прадпісваецца таксама вельмі строга прытрымлівацца прынцыпу тавaрнага суседства на складах і прылаўках, праводзіць неабходную перадгандлёвую падрыхтоўку тавараў. Яны павінны быць чыстымі, прывабнымі, зручна расфасаванымі, адпрасаванымі і г. д. Ну а калі пакупнік усё ж набыў няякасны або ненадзейны выраб, не будучы папярэджаным аб гэтым, то прадпрыемства абавязана або бязвыплатна ліквідаваць у ім дэфект, або аддаць грошы, ці замяніць пакупку на больш якасную. Прычым, такі абмен ва ўсіх выпадках абараняе перш за ўсё інтарэсы пакупнікоў. Забараняецца і продаж тавараў з «нагрузкай».

Кантроль за выкананнем асноўных правіл вядзення рознічнага гандлю і гандлёва-вытворчай дзейнасці на тэрыторыі рэспублікі ўрад усклаў на дзяржаўныя кантралюючыя органы і Міністэрства гандлю.

БЕЛІНФАРМ.

З МАФІЯЙ НІЧОГА НЕ СТАНЕЦЦА, КАЛІ ЯНА «КАВАЛАК» АДВАЛІЦЬ...

Фіяска «чырвоных фуражак» на аўтастрадзе Мінск—Вільнюс

Далёка не з разраду мегаполісаў горад Смаргонь, але ён жыве, жыве паўнакроўна, а ў шэрагу выпадкаў гучнасцю і маштабнасцю спраў можа паспрачацца з любым, хто кіне яму выклік.

Смаргонскія праваахоўныя органы ў гэтым годзе ліхаманіць ужо трэці раз. Прычым кожная наступная справа ясна давала зразумець: усё, што было раней — так, «пшык» у параўнанні з тым, што яшчэ будзе. Ад справы да справы «выканаўцы» набывалі кваліфікацыю, а метады іх работы станавіліся ўсё больш вытанчанымі.

Не паспела пакрыцца архіўным пылам нарабіўшая шуму ў радах міліцыі справа аб перавышэнні ўлады іх калегам, як падаспела жорсткая расправа над непаўналетняй К., учыненая экс-следчым смаргонскага РАУС у «садружнасці» са сваім гомельскім сябрам — таксама міліцыянерам (для таго, каб заблытаць след у пошуку прапаўшай К., вурдалакі ў чалавечым абліччы расчлянілі труп дзяўчыны і закапалі яго часткі ў розных месцах за сотні кіламетраў ад месца трагедыі). Злачынства цынічнае і вынік прыгавору суда адпаведны.

Апошні выпадак, хоць і абышоўся без ахвяр, тым не менш па беспрэцэдэнтнасці абяцае заняць віднае месца ў калекцыі крымінальных навінак праваахоўных органаў. Менавіта пра гэты выпадак, а дакладней пра прыгоды трох сяброў у чырвоных фуражках на начной аўтастрадзе Мінск — Вільнюс і нечаканым (для іх) фіяска, і пойдзе гаворка ніжэй.

Вядома, ні першы, ні другі, ні шэраг іншых больш дробных эпізодаў не робяць гонару служыцелям закона. Мала таго, што надоўга аказалася заплямленай уся мясцовая міліцыя, дык яшчэ на кожным кроку адчуваецца адваротная рэакцыя радавых грамадзян: маўляў, што гэта за міліцыя, у якой сабраліся адны забойцы ды хабарнікі. Так, гучыць жорстка і не заўсёды па адрасу, але ж, сапраўды, шокавы стан ад такіх навін забяспечаны.

Ідэйны натхняльнік, кіраўнік і «хросны бацька» праекта «Чырвоныя фуражкі на начной аўтастрадзе» — старшы лейтэнант міліцыі Касевіч Валяр'ян Браніслававіч, ураджэнец Смаргонскага раёна, 29 гадоў, жанаты, мае 2 дзяцей. З 1985 па 1987 год вучыўся ў Мінскай школе міліцыі імя Фрунзе. Пасля заканчэння вярнуўся ў родныя мясціны, дзе і быў назначаны на пасаду ўчастковага інспектара калгаса імя Неўскага.

Наступны па рэйцінгу — старшына міліцыі Клакевіч Анатоль Мікалаевіч. Нягледзячы на маладосць (нарадзіўся ў 1967 годзе), даволі хутка «ўехаў» у курс справы (нават у прамым сэнсе), дзякуючы чаму стаў правай рукой Касевіча. Жанаты. У органах міліцыі з 1988 года. Выхадзец з суседняга, Валожынскага раёна. Інспектар дарожна-паставой службы. У абавязкі ўваходзіла абслугоўванне зоны, што мяжуе з аўтастрадай Мінск — Вільнюс (праўда, мелася на ўвазе абслугоўванне, палярна процілеглае таму, якое праводзіў Клакевіч).

Яшчэ адна «аблудная авечка» — старшы лейтэнант Аляшкевіч Іван Зянонавіч, нарадзіўся ў Ашмянскім раёне 33 гады назад, мае 3 дзяцей. З 1983 года працаваў у аддзеле ўнутраных спраў у Вільнюсе, дарэчы, на вельмі цікавым аб'екце.

Гучыць так: міліцыянер асобнага дывізіёна міліцыі па ахове будынкаў савецкіх партыйных органаў пры МУС Літоўскай ССР. Праўда, пасля вядомых падзей двухгадовай даўнасці ў Вільнюсе Аляшкевічу было адмоўлена ў далейшай службе, і ён паспешліва вымушаны быў шукаць шчасця на радзіме. Месца ўчастковага інспектара ў калгасе «Расія», што па суседству з калгасам імя Неўскага, аказалася зусім прыдатным, але, як паказаў час, не самым шчаслівым. Каб ведаў Аляшкевіч, які сюрпрыз яму рыхтуе радзіма, напэўна, шукаў бы іншыя варыянты ўладкавання.

Ёсць у гэтай гісторыі і яшчэ адзін персанаж, роля якога зводзіцца да маўклівага назірання за «ўмелымі і рашучымі дзеяннямі» сваіх сяброў. Гэта былы сакратар гаркома камсамола, а зараз важак тых жа камсамольцаў Шчарбінскі Франц Францавіч, даўні таварыш Клакевіча. З уласцівай камсамольскім работнікам сціпласцю Шчарбінскі зусім не імкнуўся адыгрываць вядучую ролю ў гэтай небяспечнай справе, а таму атрымліваў сваю долю ў СКВ толькі за маўклівае адабрэнне ўсёй аферы ў цэлым. І хоць на адным з працэсаў ён і даказваў, што ведаць не ведаў пра злачынную сутнасць гэтай арганізацыі, тым не менш яго стабільны даход сведчыць пра іншае.

Вышэйназваны трыумвірат пасля некалькіх бяссонных начэй палічыў пасіўнасцю сваё будзённае існаванне, калі літаральна пад бокам залатая жыла — шаша Мінск — Вільнюс. Трэба яе толькі крыху капнуць. Але там, дзе крыху, дык, значыць, і надоўга... А галоўным аргументам у прамове Касевіча было ківанне ў бок мытнікаў: маўляў, вунь як хлопцы круцяцца.

Першае «паляванне» адбылося ў ноч з 20 на 21 жніўня непадалёк ад вёскі Крэва. Недахвату ў кліентах, як і трэба было чакаць, не адчувалася. Велікагрузныя аўтамабілі на Прыбалтыку цягнуліся цугам і, мяркуючы па прычапных фургонах, не з адной тонай дабра. Заставалася толькі метадычна ўзмахваць палачкай.

Першая ж спыненая «звышурочнымі» работнікамі машына аказалася тым маленькім звяном у масіўным залатым ланцугу, які так захоплена апісваў сваім калегам Касевіч. На жаль, вось толькі прычапіцца было няма да чаго. І накладныя на каляровы метал у парадку, і пуцёўка з Мінска ў Астравец у норме, і вадзіцелі, як ні дзіўна, — ні ў адным воку. Ды людзі кажуць: як пачнеш справу, так яна і далей пойдзе. Вырашылі не адступаць ад народнай мудрасці нашы «чырвоныя фуражкі». Спачатку намякалі, што, маўляў, «пуця свабодна, але ж... тыры-пыры». Ды незгаворлівыя трапіліся вадзіцелі, усю ноч спрабавалі нешта даказваць. Паперы паказвалі... І толькі раніцай пад мудрым кіраўніцтвам «служак закона», каб пазбегнуць «лішніх непрыемнасцей», вымушаны былі згрузіць 1,5 тоны медзі ў бліжэйшым ляску. Вядома, доўга яна там не праваляласа. Спачатку перакачаваўшы ў хлеў да дзеда (які так ганарыўся ўнукам-міліцыянерам). А ўсяго праз 10 дзён быў знойдзены выгадны пакупнік у Літве, які выклаў за 1,5 тоны медзі паўтары тысячы долараў.

Апетыт прыходзіць у час яды, і таму думкі пра тое, каб «завязаць», ні ў каго не ўзнікала. Дарэчы, пацярпеў у гэтым эпізодзе брат Касевіча, які да гэтага без галаўнога болю працаваў на кантрольна-прапускным пункце ў Астравецкім раёне — галоўным фарпосце на шляху шматлікіх пастаўшчыкоў у Прыбалтыку нашага пакуль што даступнага каляровага металу. Маючы роднага брата на жыццёва важным аб'екце, проста грэх такое не скарыстаць. Канфіскаваныя 1,5 тоны медзі выплылі ў Літву менавіта дзякуючы намаганням Касевіча-2. А разам з тым падстаўлены сваяк падпісаў сабе прыгавор: у рэшце рэшт ён аказаўся звольненым з праваахоўных органаў, вырашаецца пытанне аб прыцягненні яго да адказнасці.

На жаль, на сённяшні дзень гэта толькі адзін, усебакова разгледжаны і даказаны эпізод. Усяго ж Касевіч, Аляшкевіч і Клакевіч прызналіся ў сямі ўдала праведзеных аперацыях. Дзве з іх у стадыі доказу. Справа ўскладняецца тым, што тройца атрымлівала хабар не толькі ад нашых вадзіцеляў, але і ад прыбалтаў — літоўцаў і латышоў. Улады ж Літвы і Латвіі чамусьці панаплявацельску ставяцца да гэтага факта і ніяк не спрыяюць пошуку і камандзіраванню ў Смаргонь на допыт тых вадзіцеляў, якія спыняліся Касевічам і К°. Акрамя таго, не робіцца ніякіх захадаў нават для таго, каб правесці штосьці падобнае на допыт на сваёй тэрыторыі — на што ўжо далі згоду пракурор Смаргонскага раёна Уладзімір Бутрым і следчы пракуратуры, які вядзе гэту справу, Сяргей Кавальчук. На запыты апошняга ў камісарыят паліцыі і асабіста пракурору Рыгі ніякага адказу не атрымана. З літоўцамі ў гэтым сэнсе справы абстаяць крыху лепш, але таксама пакідаюць жадаць большага. А ўсё гэта зусім не на карысць следству.

Бачачы бяссільнасць следчых органаў перад блізкім замежжам, трыумвірат спакойна можа зменшыць колькасць выплыўшых у іх памяці эпізодаў з сямі, скажам, да двух. Ускладняецца справа яшчэ і тым, што «экспрапрыятары» не клапаціліся запісваць хоць бы нумары машын, якія спынялі. Вядома, асабіста для іх патрэбы ў гэтым не было. А зараз — шукай ветру ў чыстым полі. Да таго ж, адыгрывае сваю негатыўную ролю прапісная ісціна: калі хабар усё ж давалі, значыць, быў грашок і з таго боку. Хто плаціць за чыстае сумленне?

А сумы, трэба сказаць, уражваюць. Як паведаміў следчы Сяргей Кавальчук, толькі з адной машыны ўдалося ўсімі праўдамі і няпраўдамі адхапіць паборы на суму 50 тысяч рублёў, 300 долараў ЗША і 800 нямецкіх марак.

Дарэчы, «ахоўнікі правапарадку» спынялі грузавыя вялікатанажныя аўтамабілі. А больш за ўсё цікавілі іх машыны з каляровым металам, асабліва з нікелем і меддзю. Звар'яцелая на каляровых металах Прыбалтыка давала ім выдатны шанц папоўніць свае кашалькі. Вельмі хутка, дарэчы, экспрапрыіраваныя грошыкі пайшлі ў ход. Ужо 5 верасня Касевіч за валюту купляе новенькую «Волгу» (нагадаю, што першае паляванне на вялікай дарозе адбылося 20 жніўня). Праз тыдзень, г. зн. 12 верасня, таксама за валюту абзавёўся «Жыгулямі» Клакевіч. Напэўна, не прыйшлося б доўга чакаць такога падарунку і Аляшкевічу, каб не заўчаснае фіяска іх каварнага праекта.

Папаліся, як кажуць, на ўласнай дурнаце. Калі першыя разы выязджалі на справу на службовым аўтамабілі Клакевіча, дык з набыццём Касевічам «Волгі» вырашылі пашыкаваць на ёй. За што і папаліся.

Спыненне чарговага грузавіка 10 верасня прайшло хутка і без залішніх эксцэсаў — адным словам, прыбыткова. Паклаўшы колькі папрасілі, на лапу, вадзіцель працягваў шлях у напрамку да Літвы, а Касевіч і К° засталіся здымаць «пенкі» з наступных ахвяр. Праўда, на подступах да Ашмян вадзіцеля зноў прытармазілі, ужо мясцовыя міліцыянеры, і былі нямала здзіўлены рэчытатывам шафёра, які законна абураўся беларускай міліцыяй. Маўляў, літаральна толькі што правёў не самую прыемную гадзіну ў кампаніі нахабных служыцеляў закона, якія яшчэ і шыкуюць на незарэгістраванай «Волзе», а тут зноў... Настала чарга паціскаць плячамі ашмянскім міліцыянерам, бо яны добра ведалі, што ніякіх пастоў паблізу Крэва быць не павінна. Аднак не будзе ж шафёр гэтае выдумляць? У спешным парадку на месца мяркуемай «тусоўкі» выехала патрульная машына Ашмянскага ГАУС. Для каманды Касевіча гэта быў сапраўды непрыемны сюрпрыз. Пачалася паніка. На пытанні ашмянскіх калег адказвалі блытана і расплывiста. У рэшце рэшт прыйшлося завітаць да суседзяў. Аператыўная група, што вяла вобыск «Волгі», без асаблівых цяжкасцей знайшла схаваныя пад адным з сядзенняў 7 тысяч рублёў. Яшчэ 5 тысяч абцяжарвалі партманет Касевіча. І тым не менш дазволу на арышт толькі з-за гэтага даць ніхто не мог. Адразу пра інцыдэнт было паведамлена ў праваахоўныя органы Смаргоні. За тройцай пачалі сачыць. Падазрэнні пацвердзіліся: Касевіч, Аляшкевіч і Клакевіч займаюцца вымагальніцтвам і хабарніцтвам.

17 верасня былі затрыманы нічога не падазраваўшыя Клакевіч і Аляшкевіч, а 18-га ў Мінску — Касевіч, які яшчэ ўмудраўся завочна вучыцца ў Акадэміі міліцыі. Так пастаўлены кропкі над «і».

Падчас вобыскаў на кватэрах затрыманых знойдзены вялікія сумы як у рублях, так і ў СКВ. Што і казаць, амаль месяц жылі хлопцы на шырокую нагу.

Допыты затрыманых пачаліся літаральна на другі дзень. Як і трэба было чакаць, Касевіч спачатку ад усяго адмаўляўся, ні ў чым вінаватым сябе не прызнаваў. Але аднойчы ўсё ж прагаварыўся, цынічна заявіўшы: «...з мафіяй нічога не станецца, калі яна «кавалак» адваліць...» Што датычыцца Аляшкевіча і Клакевіча, дык яны адразу і прызналіся, і раскаяліся. Невядома толькі, ці пойдзе на карысць гэта запозненае раскаянне.

Следства працягваецца. Прыгавор суда яшчэ наперадзе, але трэба чакаць, што ён будзе суровым. Дастаткова сказаць, што артыкулам 169, частка 2 «Атрыманне хабару» Крымінальнага кодэкса РБ (па якому прыцягнуты да адказнасці нашы «героі») прадугледжваецца тэрмін ад 5 да 15 гадоў з канфіскацыяй маёмасці, а за хабар у асабліва вялікіх памерах — вышэйшая мера пакарання.

Зараз інтэнсіўна вядзецца пошук сведак, у чым вялікую аператыўную дапамогу следчым аказваюць работнікі мясцовага КДБ. Пакуль што рабіць нейкія вывады рана, але ясна адно: хлопцы «ўліплі» капітальна. Хоць гэта і ўрок іх магчымым паслядоўнікам, але вельмі хочацца, каб такіх самадзейных «настаўнікаў» было менш. Выйгрышных сітуацый тут не бывае.

Ігар КАРНЕЙ.

РОЗГАЛАС

ПОЛЬШЧА — БЕЛАРУСЬ

АДУКАЦЫЙНЫЯ СУВЯЗІ

Згодна з дагаворам паміж Польшчай і Беларуссю аб адукацыйных сувязях, у ВНУ РП сёлета займаецца каля 500 чалавек — выхадцаў з Беларусі, у нас — 50 польскіх беларусаў. Каля 100 настаўнікаў з Беларусі сёлета Польшча прыняла для павышэння іх кваліфікацыі, з Польшчы ў нас пабывала толькі 20 настаўнікаў-беларусаў. Пакуль што не хапае прамых сувязей паміж навучальнымі ўстановамі, дагаворы аб супрацоўніцтве маюць толькі акадэміі навук.

Абмен студэнтамі і выкладчыкамі, тэарэтычнае і інфармацыйнае супрацоўніцтва пашыраюцца, праводзяцца канферэнцыі гісторыкаў Беларусі і Польшчы, якія даследуюць спрэчныя моманты ў асвятленні мінуўшчыны. Праз некалькі тыдняў пачне работу сумесная камісія гісторыкаў, якая будзе займацца агульнай спадчынай і яе трактоўкай у гістарычных курсах школ і ВНУ.

Я Б У ДОНАРЫ ПАЙШОЎ

ПІНСК. 1.200 рублёў за літр — такая аплата донарам на мясцовай станцыі пералівання крыві. Аднак каб атрымаць гэтыя грошы, трэба перад тым здаць кроў не менш чатырох разоў бясплатна. Пры такіх умовах донары атрымліваюць не толькі грошы — ім адкрыта льготнае абслугоўванне ў прамтаварных магазінах горада.

АД ПАГРУЗЧЫКА—ДА МЕДАГОНКІ

Спецыялісты асобнага канструктарскага бюро механазборачнай вытворчасці Мінскага трактарнага завода распрацавалі на базе трактара «Беларусь» новыя машыны прамысловага прызначэння.

Па канструктарскіх чарцяжах ужо сабраны 2 доследныя ўзоры ўніверсальнага пагрузчыка «МТЗ-82.7». Ён можа выкарыстоўвацца на будаўніцтве, у прамысловасці і сельскай гаспадарцы для пагрузкі і разгрузкі сыпкіх матэрыялаў, збожжа, сіласу, бацвіння і г. д. Новая машына, першая прамысловая партыя якой будзе выраблена ўжо сёлета, камплектуецца дзесяццю хутказдымнымі рабочымі прыстасаваннямі. Сярод іх каўшы, вілы і «сківічныя» захопы. І што самае цікавае — усё гэта ў лічаныя хвіліны можна дэманціраваць і выкарыстоўваць трактар па прамым прызначэнні.

У гутарцы галоўны канструктар, начальнік АКБ прадпрыемства Уладзімір Кароб кін сказаў, што акрамя гэтай навінкі асвоена вытворчасць і пачаты выпуск уборачных машын «МТЗ-82.6», прызначаных для ачысткі вуліц, плошчаў, дарог і тратуараў, а таксама для планіроўкі грунту.

Але галоўны клопат канструктараў — распрацоўка новых відаў тавараў народнага спажывання. У гэтыя дні, у адпаведнасці з заключанымі дагаворамі, трактаразаводцы пачалі пастаўляць мінскаму гандлю шэраг вырабаў, якія карыстаюцца попытам. Так, пчаляроў павінна зацікавіць медагонка, якая за гадзіну выдаляе салодкі прадукт з 58 сотарамак. А дачнікам і турыстам, напэўна, спадабаецца кампактная пераносная газавая пліта з дзвюма гарэлкамі для прыгатавання ежы. МТЗ таксама адправіў у гандлёвыя арганізацыі бакі з каразійнатрывалай сталі для салення агародніны, захоўвання вадкіх і сыпкіх харчовых прадуктаў, а таксама аўтамабільныя дамкраты і багажнікі для легкавых аўтамабіляў «Жыгулі», «Масквіч», «Запарожац» усіх мадэляў.

Алег ПРАЦЬКО.

Хрыстос! Бацькаўшчына! Касцёл!

Днямі ў Мінску адбыўся ўстаноўчы сойм Задзіночання каталіцкай моладзі Беларусі.

Згодна з Часовым палажэннем аб дзейнасці ЗКМБ і заявай, прынятай на сойме, Задзіночанне мае намер спрыяць пашырэнню хрысціянства ва ўсіх сферах жыцця, адраджэнню каталіцкага Касцёла Беларусі, а таксама — дапамагаць моладзі ў пошуках ісціны.

ЗКМБ будзе дзейнічаць пад апекаю беларускага святога Андрэя Баболі, ёсць у новай маладзёжнай арганізацыі і галоўны прынцып (своеасаблівы дэвіз) — «Для Хрыста, Касцёла і Бацькаўшчыны!».

Кіруючы орган ЗКМБ — Рада каардынатараў, якую ўзначальвае Эдвард Тарлецкі.

Як бачым, памкненні і планы ў маладых каталікоў вельмі шчырыя, добразычлівыя і, хочацца верыць, ажыццявімыя. З Богам!

Ян ЗАГОРСКІ.

АПОШНІЯ НАВІНЫ З «ЗАХОДНЯГА ФРОНТА»

Ні для каго не сакрэт, што значная частка насельніцтва Беларусі перыядычна здзяйсняе камерцыйныя паездкі ў Польшчу. Вось мы і вырашылі, што, чым заплюшчваць вочы на гэтыя саматужныя рыначныя важкі, ці не лепш хоць чымсьці дапамагчы «бізнесменам паняволі». Таму паведамляем, што і за якую суму могуць прадаць жыхары нашай рэспублікі на рэчавых рынках Польшчы на прыкладзе рынкаў Беластока, Седлеца, Вроцлава і Мінска-Мазавецкага. Даныя прыведзены ў злотых па стану на верасень — кастрычнік 1992 года.

Пачак пральнага парашку	10—15 тысяч злотых
Прэзерватыў	3 тысячы
Кілаграм сыру	25—30 тысяч
Кашуля мужчынская	15—20 тысяч
Туфлі мужчынскія	70—80 тысяч
Зімнія боты мужчынскія	100—110 тысяч
Дзіцячыя бацінкі	12—15 тысяч
Электракіпяцільнік	10 тысяч
Клей «Фенікс»	3 тысячы
Клей «Момант»	5—8 тысяч
Кофта жаночая	20—50 тысяч
Дзіцячы спартыўны касцюм	50—55 тысяч
Жаночы касцюм	100 тысяч
Камплект пасцельнай бялізны	50—70 тысяч
Бутэлька гарэлкі	30—40 тысяч
Бутэлька спірту	55—60 тысяч
Цыгарэты «Кэмэл» (пачак)	10—12 тысяч
Набор каструль	250—300 тысяч
Дзіцячы кубак і талерачкі	10—12 тысяч
Відэлец з нержавеючай сталі	2 тысячы
Лыжка з нержавеючай сталі	1,5 тысячы
Тапачкі мужчынскія	25—30 тысяч
Тапачкі жаночыя	15 тысяч
Бінокль	200 тысяч
Фотаапарат «Зеніт»	150—170 тысяч
Гадзіннік-будзільнік «Прамень» з мелодыяй	40 тысяч
Гадзіннік жаночы	30—35 тысяч
Гадзіннік мужчынскі	40—60 тысяч
Пальчаткі мужчынскія з натуральнай скуры	70—100 тысяч
Дзіцячае футра	100 тысяч
Набор для немаўляці	25 тысяч
Зубная паста (цюбік)	2—3 тысячы
Мыла	2—5 тысяч
Ліхтарык (без батарэек)	5—7 тысяч
Два школьныя сшыткі	1 тысяча
Лялька	15—20 тысяч
Цырата	15—20 тысяч за метр
Індыйская гарбата (пачак)	15 тысяч
Кеды	25 тысяч
Пародзістае шчаня	60—70 долараў
Кавамолка	80—100 тысяч
Часночніца	4—5 тысяч
Бляшанка вяндліны	15—25 тысяч
Бляшанка згушчанага малака	5—7 тысяч
Бляшанка кансерваў	3—5 тысяч
Электрапомпа	200 тысяч

Трэба мець на ўвазе, што кошт 1 долара ў Польшчы складае 13.700—14.100 злотых, а цана 1 рубля — 64—65 злотых. Акрамя таго, не рэкамендуем асабліва захапляцца вышэйпералічанымі лічбамі. Наадварот, раім адразу тэарэтычна вылічыць з магчымага прыбытку расходы на рэкеціраў і іншыя нядарэчнасці.

Кар. «ЗВЯЗДЫ».

Ахова насельніцтва—справа ўсенародная

МІНСК. Сёння ў сталіцы Беларусі пачынае сваю работу незвычайная выстаўка, ініцыятарам правядзення якой выступіла новая грамадская асацыяцыя «Насельніцтва за бяспеку». Упершыню ў СНД тут можна будзе ўсім жадаючым пазнаёміцца са сродкамі аховы насельніцтва ад злачынных замахаў. Экспазіцыю складуць рознага роду сігналізацыйныя і перагаворныя прылады, у тым ліку і для кватэр, электронныя ахоўнікі для аўтамабіляў, ахоўныя блокі для дач і гаражоў, дадатковыя дзверы і нават электрашокавыя дубінкі і бронежылеты. Дарэчы, газавай зброі на выстаўцы не будзе. Ну, а ўсё тое, што будзе, можна адразу і набыць.

На Брэстчыне, здаецца, ёсць свая Мекка.

Для перасяленцаў

ЛУНІНЕЦ. За два апошнія месяцы пяць сем'яў, якія пражывалі ў так званых гарачых кропках былога СССР, аблюбавалі гэты невялічкі гарадок на Брэстчыне. Тры сям'і прыехалі да родзічаў — з Грузіі, Латвіі і Таджыкістана, а дзве — з Чэчэна-Інгушэціі. Дарэчы, у дзвюх апошніх сем'яў у Лунінцы няма сваякоў, але яны палічылі, што лепш радыяцыя, чым кулі і гарматы. Трэба адзначыць, што ўсе навасельцы беларускага паходжання, таму лічаць, што вярнуліся на радзіму.

НАВІНЫ СУСЕДЗЯЎ: ЛІТВА

ЧЫМ ДАЛЕЙ...

З 1 снежня ў Вільні зноў падымуцца цэны на праезд у гарадскім транспарце. Аднаразовы праезд аўтобусам ці тралейбусам будзе каштаваць 8 талонаў, а праязны на месяц — 270. Падаражанне ніяк не звязана з паляпшэннем абслугоўвання, — на аўтобусных і тралейбусных маршрутах горада машын стане яшчэ менш. Прычына ясная — растуць цэны на паліва і запчасткі. І нават пры новым падаражанні гарадскі транспарт зможа толькі напалавіну акупіць сябе.

Андрэй КОРСАК, (БелаПАН).

Вільня.

З АБОРТАМІ НЕ ЖАРТУЮЦЬ

ПІНСК. Рэзка ўзрасла колькасць забароненых пэўны час міні-абортаў сярод жыхарак горада. Расце адпаведна і колькасць ускладненняў з гэтай прычыны. Так, калі за 9 месяцаў мінулага года зафіксаваны 104 ускладненні, то за такі ж перыяд бягучага — ужо 121 выпадак. Прычына самая празаічная — каб трапіць на такі аборт, многія жанчыны ўтойваюць сапраўдныя тэрміны цяжарнасці.

ПАДАРОЖЖЫ «ЗВЯЗДЫ»

КАМУ Ў БЕЛЬГІІ ЖЫЦЬ ДОБРА...

(Заканчэнне. Пачатак у № 230).

САЦЫЯЛІЗМ ПА-БЕЛЬГІЙСКУ

Бельгійцы — і гэтым яны моцна ганарацца — ніколі ў сваёй гісторыі не замахваліся на прыватную ўласнасць. Наадварот: права на яе ў краіне аб'яўлена свяшчэнным і недатыкальным. Што гэта значыць? Вось самы просты прыклад: у бацькоў Лінды Фрэз — настаўніцы пачатковых класаў прыгарада Верхтэра — па ўсёй Бельгіі раскінуты сем (!) загарадных вілаў. Бачылі б вы, якія яны раскошныя, багатыя, літаральна абстаўленыя антыкварнымі рэчамі і мэбляй! І нікому гэта не муліць вочы...

Пабудаваўшы на аснове прыватнай уласнасці сваю прававую дзяржаву з яе ўсеабдымнай сістэмай падаткаабкладання, бельгійцы і стварылі ў рэшце рэшт свой дэмакратычны спажывецкі рай, поўны, так бы мовіць, ангелаў-ахоўнікаў—службаў сацыяльнага забеспячэння і страхавых таварыстваў.

Вальтэр Фрэз, 35-гадовы служачы паліцыі, у сям'і якога мы жылі, аказаўся чалавекам цікаўным, гаваркім, таварыскім. Амаль кожны дзень мы заканчвалі ажыўленымі гутаркамі далёка... за поўнач. З яго расказаў (плюс убачанае на ўласныя вочы) мы пераканаліся: бельгійскі капіталізм так многа «запазычыў» з нашага (хоць, прынамсі, ці з нашага? — і ў двукоссі, і без яго) сацыялістычнага ладу і ўладкавання — і грамадства, і эканомікі. Тут і планаванне, і сістэмы страхавання і сацыяльнай абароны, і буйныя дзяржаўныя манапольныя аб'яднанні, і нават бясплатная адукацыя для асобных катэгорый грамадзян...

Я асабіста, наведаўшы за апошнія гады без малога дзесятак развітых краін Захаду, пераканаўся ў галоўным: чалавеку, калі ён (прабачце за «моцны» выраз) не фанатык і не дурань, абсалютна аднолькава, як называецца **спосаб дасягнення абсалютнай большасцю насельніцтва ягонай краіны такога ўзроўню жыцця, які ўсюды называецца аднолькава — дастаткам...** Больш таго, з кім бы ні сустракаўся: палітычным дзеячам ці рабочым, дзеячам культуры ці спартсменам, ніколі не чуў ад іх пахвальбы ў адрас іхняй сістэмы, дзяржаўнага ладу (гэтак жа, дарэчы, як не чуў і спачуванняў сацыялізму). **Жыць дастойна** — так, як таго заслугоўвае Чалавек, — вось што галоўнае для людзей Захаду.

Божухна, ці скора зраўняемся мы з імі?!

...Паліцэйскі Вальтэр Фрэз атрымлівае ў месяц да 55 тысяч бельгійскіх франкаў. Настаўніца пачатковых класаў Лінда Фрэз — 23 тысячы. Для параўнання і супастаўлення з нашай сістэмай: прафесар зарабляе 1 мільён — 1 мільён 200 тысяч франкаў. Што на гэтыя грошы можна купіць? Калі ласка, мяркуйце самі. Самыя модныя мужчынскія туфлі каштуюць 2500—2800 франкаў, касцюм— да 18 тысяч, аднакасетнік «Філіпс» — 3 тысячы. Халадзільнік — у залежнасці ад аб'ёму і маркі — 20—35 тысяч, тэлевізар — да 40 тысяч франкаў. Калі яшчэ чытач не стаміўся, паказычу ягоныя нервы далей. Аднамесячнай прафесарскай зарплаты дастаткова на нашу новую «Ладу», а вось на «Форд» ці «Мерседэс» трэба папрацаваць чатыры месяцы... Вельмі высакаякаснае мяса каштуе да 720 франкаў, а вось папулярная на Захадзе гарэлка «Гарбачоў» — 850. Аднапакаёвая кватэра можа быць выкуплена за 1,5 мільёна франкаў, а арэнда двухпакаёвай абыходзіцца ў месяц у 30—40 тысяч — у залежнасці ад горада, прэстыжнасці мікрараёна.

Нішто сабе жыццё!—скажа ў захапленні іншы чытач. І будзе мець рацыю. А каб жыць так, трэба не так ужо і шмат: добрасумленна працаваць!

Мяне ж асабіста не гэта ўразіла... Аднаго разу, вяртаючыся з Бруселя ў невялікі горад Верхтэр, мы неспадзявана трапілі на аўтабане ў «пробку». Стаялі, праўда, нядоўга, а прычынай было — перакрыццё магістралі з нагоды заканчэння чарговага дня службы ў вайскоўцаў бельгійскай арміі (чытай—ваеннаслужачых НАТО)... На гадзінніку было роўна 16 гадзін мясцовага часу. Вярталіся ж тыя вайскоўцы на ўласных аўтамабілях: «Ладах», «БМВ» і нават «Мерседэсах»...

ЕЎРОПА БЕЗ ГРАНІЦ

З гэтай з'явай — такой нязвыклай для жыхара былога сацлагера — я ўпершыню сутыкнуўся гадоў пяць назад, у час знаходжання ў Італіі. Тагачасныя гаспадары прапанавалі мне паездку ў Сан-Марына —малюсенькую суверэнную еўрапейскую дзяржаву. Захоплены мясцовымі краявідамі, я не заўважыў, як наш «Мерседэс» спыніўся... у Сан-Марына.

— А граніцу мы пераязджалі?—здзіўлена спытаў я ў вадзіцеля.

Той зразумеў мяне адразу:

— Пакажу, калі будзем ехаць назад...

На зваротным шляху ён прыпыніў імклівы ход «Мерседэса» на адным з перакрыжаванняў дарог.

— Вось гэты паліцэйскі — наш, італьянскі,—паказаў Джасінта на ахоўніка парадку, што стаяў на ўзбочыне аўтастрады. — А вось той, насупраць, — санмарынскі. Вось і ўся граніца...

...Працэс еўрапейскай інтэграцыі і стварэння Злучаных Штатаў Еўропы пачаўся звыш 30 гадоў назад. Менавіта тады шэсць дзяржаў кантынента — Францыя, ФРГ, Італія, Бельгія, Нідэрланды і Люксембург — падпісалі Рымскі дагавор, у адпаведнасці з якім і пачалося іхняе аб'яднанне.

Важнымі крокамі інтэграцыі Еўропы на базе гэтага ўтварэння стала ўзнікненне Еўрапарламента, Еўрапейскага суда, Камісіі еўрапейскага супольніцтва і іншых фарміраванняў у межах усяго кантынента. Галоўным жа набыткам гэтага самі жыхары краін лічаць адно: свабодную міграцыю рабочай сілы.

Цяпер у Еўрапейскую супольнасць уваходзяць 12 краін. Летась іх кіраўнікі ажыццявілі яшчэ адзін надзвычай важны крок да стварэння рэальных Злучаных Штатаў Еўропы: яны прынялі сумеснае рашэнне аб уніфікацыі дыпломаў ВНУ, пасведчанняў і іншых дакументаў аб адукацыі і прафесійнай падрыхтоўцы, а таксама рабочых разрадаў. Што гэта азначае на справе? А вось што: сёння кожны жыхар краін Еўрапейскай супольнасці па сваіх асабістых дакументах можа жыць і працаваць у любой з тых 12 дзяржаў, што ўваходзяць у ЕС.

Тады, 30 гадоў назад, асновы ЕС закладвалі лідэры дзвюх найбольш уплывовых краін Заходняй Еўропы—Францыі і ФРГ: дэ Голь і Адэнауэр. Іх інтэграцыйная палітыка была мудрай, паслядоўнай, дальнабачнай. І менавіта дзякуючы ёй у калектыўнай псіхалогіі насельнікаў не толькі Францыі і Германіі, а і Бельгіі і Люксембурга, Галандыі і Іспаніі, Італіі і Вялікабрытаніі адбыліся надзвычай вялікія, карэнныя перамены.

У аснове палітыкі кіраўнікоў дзяржаў Еўрапейскай супольнасці ляжалі правы чалавека. А яшчэ — урокі гісторыі і сучаснасці. Чарговая, трэцяя па ліку навукова-тэхнічная рэвалюцыя, што ахапіла Захад на мяжы 50—60-х гадоў, дазволіла гэтым краінам непараўнальна высока ўзняць прадукцыйнасць працы, а, значыць, і ўзровень жыцця народаў. Хто ты па нацыянальнасці, да якога належыш класа (чытай: клана) — гэта бралася пад увагу толькі ў нас, у сацлагеры. І пакуль мы кідаліся ад асваення цаліны да кукурузы, ад стаханаўства да шматтысячных жывёлагадоўчых комплексаў, і г. д., і да т. п., Захад імкліва пайшоў наперад... Мы, акрамя пералічанага ўжо, «асвойвалі» Кубу і Афрыку, а яны — сучасныя тэхналогіі: робататэхніку, лазерныя ўстройствы, камп'ютэры... Мы дапамагалі сваім новаз'яўленым «сябрам» ракетамі, танкамі, акупацыйнай сілай; яны — адзін аднаму — тэхналогіяй, валютай, кадрамі высокакваліфікаваных спецыялістаў.

Але, мабыць, хопіць пра мінулае.

— Мы гатовы вам дапамагчы, — казалі нам спецыялісты толькі што пабудаванага ў сталіцы Бельгіі Бруселі цэнтра сучаснай навукі і тэхнікі. — Але не пазыкамі і крэдытамі... Мы гатовы прадаставіць вам прамыя тэхналагічныя інвестыцыі, прычым — у канкрэтныя галіны эканомікі.

Прынцыпы іхняй дапамогі зразумелыя: канцэсія ці свабодная эканамічная зона... Але ж да гэтых «зон» мы ставімся па-свойму: размову аб стварэнні яе ў раёне Брэста народныя дэпутаты Рэспублікі Беларусь на цяперашняй сесіі Вярхоўнага Савета нават не захацелі распачаць...

Крыўдна і балюча!

ДУХ НАЦЫІ, яе культура, лад жыцця народа найбольш выразна адчуваюцца ў сталіцы краіны—Бруселі. Адначасова яна пакідае і незабыўныя ўражанні аб сабе.

Вось Каралеўскі палац, які ўражвае размахам і непаўторнай прыгажосцю... А вось іншая, таксама выключна бельгійская славутасць—скульптура Хлопчыка-піса... Не так і далёка ад іх — шэрага колеру комплекс памяшканняў штабкватэры НАТО. Не ведаю, якую трэба мець фантазію, каб уявіць, што гэты комплекс быў пабудаваны за... паўгода, а дакладней — за 29 тыдняў. Так і стаў прыгарад Бруселя Эверэ вядомым ва ўсім свеце. Дарэчы, цікавая паралель: бельгійцы прыгадваюць, што тады, ў 1966-м, муніцыпалітэт Бруселя спачатку адводзіў гэту тэрыторыю пад... гарадскія могілкі...

«Нам вельмі прыемна, што мы пачынаем пазнаваць ваш народ», — шчыра прызнаваліся бельгійцы літаральна на кожным кроку. І ў тым, што гэта так, мы маглі пераканацца на ўласным вопыце.

Анатоль МЯСНІКОЎ.

Мінск — Верхтэр — Лёвен— Брусель — Бруге — Мінск.

Фота аўтара.

КРЫМІНАЛЬНАЯ ХРОНІКА

АХВЯРА — АФІЦЭР МІЛІЦЫІ

У г. Бабруйску ўчастковы інспектар Ленінскага РАУС малодшы лейтэнант міліцыі В. Варанчукоў, 1970 года нараджэння (на службе ў органах унутраных спраў з сакавіка бягучага года), каб прадухіліць бойку ў доме культуры, паспрабаваў прымяніць табельную зброю. Аднак незнаёмы ўдзельнік бойкі выбіў пісталет з рукі і завалодаў ім. Пры гэтым цяжка параніў свайго праціўніка Ю. Бяляўскага. А ўцякаючы, паслаў яшчэ адну кулю, якая абарвала жыццё афіцэра.

Аляксандр ДЗЕРАВЯНКА.

НУЛЬ ДА ВАРТАСЦІ — МАСТАКУ ПРЫБЫТАК

Пошукамі невядомага мастака сучаснасці заняты цяпер віцебскія сышчыкі. У касе рэстарана «Віцьбіч» выяўлена фальшывая купюра вартасцю ў 5.000 рублёў. Праўда, уся праца майстра заключалася ў тым, каб дамаляваць да пяцісоткі нуль. Айчынныя фальшываманетчыкі, відаць, самыя лянівыя ў свеце, а касіры — самыя няўважлівыя.

Віктар ФЁДАРАЎ. (БелаПАН).

ЗНОЎ «СЮРТЭ»!!

У міліцэйскіх зводках зноў замільгала назва гэтай службы бяспекі. 29 кастрычніка следчымі Кастрычніцкага РАУС узбуджана крымінальная справа ў адносінах да 23-гадовага ахоўніка «Сюртэ» Г., які ў сераду на вуліцы Ленінградскай абрабаваў дырэктара МП з Казахстана М., забраўшы ў яго 23 тысячы рублёў. Праз паўгадзіны пасля аграблення злачынец разам са сваім падручным з Мінскай вобласці быў затрыманы па прыкметах дзяжурным нарадам міліцыі Кастрычніцкага раёна. Устаноўлена, што гэтымі людзьмі днём раней быў абрабаваны 41-гадовы рабочы Мінскага маторнага завода, якому давялося часова пазбавіцца наручнага гадзінніка і курткі.

Такім чынам, усё больш актуальным здаецца пытанне: для чаго створана «Сюртэ» — для дапамогі грамадству ў барацьбе са злачыннасцю, або наадварот?

Сяргей РАЧЫЛА.

● РАДЫЁПЕРАХВАТ ● РАДЫЁПЕРАХВАТ ● РАДЫЁПЕРАХВАТ ● РАДЫЁПЕРАХВАТ ● РАДЫЁПЕРАХВАТ

РАДЫЁ «СВАБОДА»

* У бельгійскім горадзе Бруге адкрылася штогадовая сесія Паўночнаатлантычнай асамблеі — кансультатыўнага органа НАТО. Акрамя 16 краін-удзельніц гэтай арганізацыі ў асамблеі прымуць удзел таксама дэлегацыі 11 краін, якія з'яўляюцца асацыіраванымі членамі асамблеі, у тым ліку Беларусь, Украіна, Расія. Цэнтральнай тэмай дыскусіі будуць перспектывы супрацоўніцтва Усходу і Захаду, ваенная палітыка новага прэзідэнта ЗША Б. Клінтана.

* **Радыёстанцыя «Свабода» перадала агляд артыкула з газеты «Советская Сибирь», у якім сцвярджаецца, што ў нетрах застою прыхільнікі капіталістычнага шляху навучыліся толькі тром рэчам: красці, спекуляваць і жабраваць. Апошняе цяпер перайшло на міжнародную арэну. Раней фонды для Масквы выбівалі ў Стаўраполлі і г. д. Цяпер едуць прасіць у Бон, Вашынгтон, Лондан. Сапраўдны капіталізм дасягнуў росквіту працай і ростам вытворчасці, у той час як нашы капіталізатары па-ранейшаму аддаюць перавагу крадзяжам і спекуляцыі.**

* Далёкаму Усходу Расіі пагражае катастрофа, бо са знішчэннем усурыйскай тайгі парушаецца яго экалагічная сістэма.

«БІ-БІ-СІ»

* **Прэзідэнт Босніі-Герцагавіны Ізбегвіч зноў звярнуўся ў Савет Бяспекі ААН з просьбай адмяніць эмбарга на пастаўкі зброі ў яго рэспубліку.**

РАДЫЁ ШВЕЦЫІ

* У Стакгольме адбылося пасяджэнне Еўрапейскага Савета бяспекі, у якім удзельнічалі Германія, Чэха-Славакія і Швецыя. Міністры замежных спраў гэтых краін абмеркавалі пытанні падрыхтоўкі расшыранай сустрэчы міністраў замежных спраў краін — удзельніц НБСЕ. Абмеркаваны таксама перспектывы пасрэдніцкай ролі НБСЕ ў канфліктах у СНД.

* **Кіраўнік генеральнага пагаднення па гандлю і тарыфах Данкел выказаў аптымізм з нагоды прадухілення гандлёвай вайны паміж Злучанымі Штатамі і Еўрапейскім супольніцтвам. Данкел прыбыў у Вашынгтон для перагавораў з амерыканскімі кіраўнікамі.**

«ГОЛАС АМЕРЫКІ»

* Парламент Таджыкістана сабраўся ў г. Хаджэнце на поўначы краіны на надзвычайную сесію. Ён павінен выбраць новае кіраўніцтва рэспублікі і пакласці канец грамадзянскай вайне. Абнадзейвае тое, што ўдзельнікі канфлікту выказалі гатоўнасць падпарадкавацца рашэнням парламента.

* **Адбылося пасяджэнне ўрада Расіі, якое, паводле слоў віцэ-прэм'ера М. Палтараніна, мела антыкрызісны характар. Як паведаміла агенцтва Франс Прэс, урад не збіраецца ісці ў адстаўку, нягледзячы на жорсткую крытыку ў адрас Гайдара. Чакаецца, што на з'ездзе дэпутатаў прагучаць патрабаванні аб змяненнях у саставе ўрада, спыненні дадатковых паўнамоцтваў Ельцына.**

* Турэцкая парламенцкая групоўка ў Балгарыі запатрабавала шэраг пасад у новым кабінеце міністраў — адной пасады віцэ-прэм'ера, трох міністэрскіх партфеляў, пасад двух старшынь камітэтаў. Турэцкая групоўка, трэцяя па колькасці ў парламенце, будзе настойваць на сацыяльнай арыентацыі новага ўрада, клопатах аб бедных.

РАДЫЁПЕРАХВАТ ● РАДЫЁПЕРАХВАТ ● РАДЫЁПЕРАХВАТ ● РАДЫЁПЕРАХВАТ ● РАДЫЁПЕРАХВАТ

РЫХТУЙЦЕ ВАШЫ ГРОШЫКІ... ПАЖАДАНА КАНВЕРСУЕМЫЯ

МІНСК. Шыкоўна жыць не забароніш, ды і ўвогуле ці патрэбна гэта рабіць? Але раз-пораз прыходзіцца здзіўляцца не столькі жаданню, колькі магчымасці выбраных адзінак жыць значна вышэй сярэднестатыстычнага ўзроўню мас.

І далёка за прыкладамі хадзіць не трэба, дастаткова наведаць штодзённую выставу - продаж імпартных аўтамабіляў на подступах да рэспубліканскага Палаца спорту. І хоць проста зявак тут куды больш, чым заўзятых пакупнікоў, тым не менш гандаль аўтаэкзотыкай ідзе даволі бойка. Больш попытам карыстаюцца іншамаркі, правераныя часам: па-першае, яны значна таннейшыя, а па-другое, толькі на дзікім Захадзе аўтамабіль падпадае пад катэгорыю «маральна ўстарэлы» пасля двух гадоў службы.

У першы дзень лістапада «з малатка» пайшлі 29 машын, прычым толькі адзінкі былі набыты арганізацыямі ці ўстановамі. Астатнія ж занялі свае месцы ў гаражах нашых навaспечаных бізнесменаў. Што датычыцца цаны, то тут галоўнае не заблытацца ў нулях.

Мяркуйце самі. Патрапаны гадамі «Джып» нацягнуў на 4.300.000 рублёў. Таксама нямала пабачыўшы на сваім вяку «Х'юндэй» узнёсся да 5.500.000 рублёў. З 15 выстаўленых на агляд новенькіх супершыкоўных «Вольва 940», літасціва прадстаўленых латвійскай фірмай з цяжкавымаўляльнай назвай, новых гаспадароў знайшлі дзевяць. Цана здзелак засталася камерцыйнай тайнай па просьбе пакупнікоў (а можа і аднаго пакупніка).

Мяжа валютных цэнаў, вядома, ніжэйшая, але гэта ўсяго толькі знешняя сціпласць лічбаў. Мара любога аўтааматара—«Мерседэс Бэнц 190 Е» — ні многа ні мала — 14.000 долараў. Крыху адстаў «Х'юндэй» — 12.200 долараў. Напалавіну менш пацягнуў «Фольксваген» — 6.340 долараў. І ўжо зусім «смешная» цана аказалася ў японскай «Мазда» — 3.500. Для ўладальнікаў у неабмежаванай колькасці «дойчмарак» былі выстаўлены «Опель-амега». Кошт, як і трэба было чакаць, даступны толькі адзінкам — 17.000 нямецкіх марак.

Вось так, амаль тры дзесяткі прыгожых заморскіх аўтамабіляў уліліся ў шэры паток дабітых часам «Жыгулёў» і «Масквічоў». Прычым гэта толькі за адзін дзень, а падобныя «аперацыі» маюць месца штодзённа. Так што мара становіцца рэальнасцю, вось толькі рэсурсы дазваляюць наблізіцца да яе далёка не кожнаму.

ГАНДБОЛ

СКА ІДЗЕ ДАЛЕЙ

Удала мінавалі $1/8$ фіналу розыгрышу Кубка Міжнароднай федэрацыі гандбола (ІГФ) спартсмены мінскага СКА. Як вядома, тыдзень назад — у першым матчы— армейцы змаглі выйграць у сваіх сапернікаў з каманды «Колінска Слован» са Славеніі ўсяго толькі з перавагай у чатыры мячы — 24:20. Аднак і такога параўнаўча невялікага адрыву славутай мінскай камандзе хапіла для таго, каб, як кажуць, пайсці далей. У мінулую нядзелю, выступаючы ў гасцях, нашы майстры ручнога мяча «дазволілі» сапернікам адыграць... усяго толькі тры мячы — з лікам 17:14 перамаглі славенцы. Такім чынам, па выніках дзвюх сустрэч у чвэрцьфінал выйшла маладая, па сутнасці нанава ствараемая гандбольная дружына Спартака Пятровіча Міpановіча.

Наш кар.

Рэха «Багатых...»

МАРЫЯНУ ВЫСЕКУЦЬ З КАМЕНЯ

У кругленькую суму абыдзецца помнік галоўнай гераіні тэлесерыяла «Багатыя таксама плачуць» Марыяне (актрыса Вероніка Кастра). Высечы усенародную любіміцу з каменя або выліць у бронзе, прапанаваў камітэт па ўвекавечанню памяці Марыяны, створаны ў Новасібірску. Як паведамілі спецыялісты Маскоўскага камбіната манументальнай і дэкаратыўнай скульптуры, сёння помнік з граніту, бронзы або медзі каштуе аднолькава—каля мільёна «драўляных». Помнік Марыяне ў поўны рост «пераваліць» і за гэтую суму. На думку супрацоўнікаў камітэта, грошы можна будзе сабраць з прыхільнікаў праз дабрачынны рахунак.

ХТО ТАКАЯ МАРЫСАБЭЛЬ?

Мексіканскі тэлесерыял «Багатыя таксама плачуць» крута змяніў лёс тады яшчэ зусім юнай актрысы Эдзіт Гансалес, якая сыграла ролю Марысабэль — прыёмнай дачкі Марыяны і Луіса Альберта. У яе асобе, здаецца, няма нічога мексіканскага: блакітнавокая стройная бландзінка... Эдзіт сцвярджае, што гэта дзіўна іграюць гены яе далёкіх іспанскіх продкаў. З пяці гадоў яна ўдзельнічала ў папулярнай тэлепраграме «Кожная нядзеля». На здымачную пляцоўку, дзе здымаліся «Багатыя...», Эдзіт запрасілі, калі ёй было ўсяго 14 гадоў. Дзяўчына прызнаецца, што прыняла прапанову з неахвотай — ёй больш падабалася гульня з аднагодкамі, чым бясконцыя дублі. Але больш за ўсё Эдзіт не спадабалася, калі рэжысёр запатрабаваў, каб яна з бландзінкі ператварылася ў брунетку Марысабэль.

«Багатыя...» паслужылі трамплінам у яе творчай кар'еры. Хутка пасля выхаду серыяла на экраны яе запрашаюць у прэстыжныя школы акцёрскага майстэрства ў Лос-Анджэлесе, Нью-Йорку, Парыжы і Лондане. На радзіме пасля вяртання яе ўжо чакалі галоўныя ролі ў новых «мыльных операх». Дарэчы, Эдзіт Гансалес марыць сыграць ролю Ганны Карэнінай.

РАМОНА ЦЯЖАРНАЯ АД ЛУІСА АЛЬБЕРТА! ТАК!

Нават самы прадбачлівы знаўца тэлесерыяла аб багатых не змог бы прадугледзець у ім такі сюжэт: Рамона чакае ад Луіса Альберта патомства, а Марыяна зведвае пакуты рэўнасці. Між тым, усё так і ёсць. Праўда, героямі любоўнага трохвугольніка выступаюць баран і дзве авечкі, якія татарскі пенсіянер Х. Мустафін назваў імёнамі герояў мексіканскай тэлеэпапеі «Багатыя таксама плачуць». У яго статку ёсць і Бэта, і Сара, і Марысабэль, якія даволі ахвотна адгукаюцца на свае кінематаграфічныя мянушкі. На жаль, не ўсім чацвераногім героям выпаў лёс пераажыць экранную эпапею «Багатых...»—пачаўся сезон нарыхтовак мяса на зіму. Дарэчы, падобны сумны лёс ужо спасціг некаторых бараноў, названых імёнамі папулярных прэзідэнтаў.

ЛАСКАВО ПРОСІМО, КУМ САЛЬВАЦЬЕРА

Рахеліо Гера паабяцаў, што ў снежні гэтага года дасць два канцэрты ў Кіеве. Аднак арганізатары незвычайнага відовішча дагэтуль шукаюць спонсараў, бо нават білеты, якія прадаюцца па 300 рублёў, не акупяць усіх затрат. Невядома таксама, у якім жанры будзе выступаць Луіс Альберта, хоць ужо відавочна, што без маналогаў з «Багатых...» не абыдзецца.

Звярніце ўвагу!

УПЕРШЫНЮ акцыянернае таварыства «БЕЛАРУСКАЯ АГРАПРАМЫСЛОВАЯ БІРЖА» прадстаўляе магчымасць азнаёміцца са скарочаным пералікам тавараў народнага спажывання і гаснazначэння, прапанаваных на продаж па свабодных цэнах у пятніцу, 13 лістапада 1992 г.

НАПАМІНАЕМ:

- у лістападзе на біржы праводзяцца першыя асеннія адкрытыя таргі;
- у Вас з'явілася магчымасць бясплатна азнаёміцца з работай самай буйной біржы Рэспублікі Беларусь;
- Вы зможаце купіць ці прадаць неабходныя Вам тавары!

МЫ ЧАКАЕМ ВАС!

Наш адрас: г.Мінск, вул. Казінца, 86, кор.2.

Назва віду прадукцыі	Колькасць	Адзінка вымяр.	Цана за адзінку (рублёў)
Накрыўкі для слоікаў	50000	шт.	5
Рэфлекторны электранейрастымулятар «РЭНС»	5000	шт	450.
Пераключальнік бытавы ВШ-21	20000	шт.	30
Разеткі для адкрытай устаноўкі (фарфор), РШ-2-0-18-6/220, РШ-2-С-09-6/220, РШ-2-0-6-6/220	70000	шт.	22—27
Электрапатрон падвясны Е27М12П-01	50000	шт.	30
Тканіна мэблевая бавоўняная (3 віды) шырыня 1,5 м	1700	м	390
Духі «Лаурэнт Дарнель», 2 віды, 50 мл, Францыя	2000	флак.	1450
Печ механіч. парамасляная з ахаладж. 621/736 без прывода	1	шт.	20000
Вітраж дзвярны алюмініевы	1	шт.	18000
Халаты белыя	80	шт.	100
Электраабагравальнік тыпу «ЭТО»	50	шт.	5000
Касцюмы спартыўныя, 3 колеры, 5 разм.	800	шт.	5900
Кухні «Смаленск-3» з табурэткамі, з крэсламі	20	шт.	41655—43955
Каронка КГС для свідравання гнездаў у цагл. і гіпсалітавых асновах пад каробкі скрытай праводкі	200	шт.	10
Разетка столевая з круком	25000	шт.	6
Дыяпраектары «Пеленг-700», «Пеленг-2400» з ДК	4	шт.	2520—6470
Сетка для фільтравання (з льняной тканіны) шыр. 110 см	2000	паг. м	90
Курткі футравыя	200	шт.	6000
Дзвярныя петлі р-р 130 мм	5000	шт.	46
Скобы металічныя, новыя	1000	шт.	10
Шнур бялізнавы 1 уп. — 25 м	1000	упак.	5
Дыёды Д-9В	1900	шт.	5
Оптапары АОУ-115В	200	шт.	4.50
Святладыёды АЛ-102ГМ	3400	шт.	8
Стабілітроны КС-119А	3800	шт.	2.00—2.50
Мікрасхемы К561ЛН2. К155ЛРН. К155ЛА4, К561ЛС2, К561ЛН2, К511ЛА2, К511ЛА4, КМ555ІД4	22740	шт.	1.20-5
Кандэнсатары МВМ-160 в, 0.1 мкф, МВМ-160 в, 0.5 мкф, МВМ-160 в, 1мкф. К73-11, 160 в, 4.7 мкф	4500	шт.	0.50—1.50
Рэзістары МЛТ-1.3кОм, С2-213-0.5, 220кОм	30000	шт.	3—4
Капіравальная рамка КПР-1М	2	шт.	2000
Транзістар КТ-646В	1900	шт.	2.50
Аналізатар спектра СК4-56	1	шт.	3500
Асцылограф К008, 1988 г., К071,6	5	шт.	10000
Вымяральнік Э-8031, 50 А	125	шт.	10
Пераўтваральнік Е-855	3	шт.	200
Кантролер МВ-57-02	2	шт.	4100
Блокі ручнога кіравання БРУ-42	16	шт.	700
Магазін супраціўлення Р-40104 (вз. Р-4041)	9	шт.	1600
Барометр-анероід БАІМ-1	25	шт.	50
Выключальнікі ПВ-2×16 ісп.3, ПВ-3×16, ПВП-14-27-402, ПВП-14-24-400-201, ПВП-14-27-400-301, У-85АМ	12200	шт.	20-115
Каробкі адгалінаваныя КО-2, КРУ-1-4	8087	шт.	12
Разеткі: адкрытая У-94-О, У-94-С, скрытай праводкі РЦ-1К, надплінтусная	13383	шт.	17-45
Патроны Е-40	10080	шт.	30
Выключальнікі аўтамат. АВ-2М	2840	шт.	20
Тэлевізар «Гарызонт-413 з ДК ва ўпакоўцы 1991 г. вып.	1	шт.	23920
Кабель ТПП 50×2, дзве бухты па 150 і 100 м	250	м	60
Электравяндлярня бытавая «Арамат»	48	шт.	2700
Лямпы настольныя	100	шт.	390
Рыбачыстка	2	шт.	300
Аксаланавая тэрмастойкая тканіна ТТ04, ТТ03	100000	паг. м	450-550
Палатно іголкапрабіўное	50000	паг. м	100
Імпульсныя запальваючыя прыстасаванні	100000	шт.	500
Свяцільнік столевы ФПБ 01-2×30-010	10000	шт.	900
Насцілачны матэрыял з друг.сыравіны; ТУ 63.032-44-89, прымяняецца для вырабу мяккіх эл.мэблі, шыр. 1000, таўшчыня 20 мм, 30 мм	200000	м кв.	238-250
Набіўка мэблевая, ОСТ 17-305-86 (прымяняецца для вырабу мяккіх эл.мэб.)	300	тона	50000
Рыззё абціpачнае (мытае) ТУ 63-032-15-89, белае, змешанае	60	тона	10000—12000
Тэрмас пнеўматычны, ёмкасць 3,5 л (Кітай)	5	шт.	10000
Кнігі «Вядомыя авантурысты» ў мяккай вокладцы	2300	шт.	10
Бра «Сож» (+10% вываз за межы РБ)	500	шт.	1960
Выключальнікі ўстан. двухполюс. для эл. асв. унутр. устан. АО1, СО1,	200000	шт.	50—65
вонкав. устан. АО4, СО4	50000	шт.	60
Дзіцячы электрафон «ПЕСЕНЬКА»	500	шт.	1200
Ігравы электр-мех. аўт. «Аднарукі бандыт» SUMMIT SYSTEMS	15	шт.	200000
Разетка-трайнік для падключэння электрапрыбораў	20000	шт.	22
Сістэма спадарожнікавага тэлебачання «БЕЛАНТ-2»	50	шт.	65000
Прыстасаванне ахоўнага адключэння УЗО-В	10000	шт.	510
Шпагат ільняны для рулонных прэсаў	1000	кг	200
Кабель ТГ-500×2×0.64	950	шт.	920000
Кабель ТГ-500×2×0.54	950	шт.	920000
Кабель ТГ-300×2×0.64, медны, свінц. аплётка, тэлеф.	1150	шт.	1100000
Камбінезон рабочы, бавоўняны, р-р 54	40	шт.	450
Матрац латэксны ША-33.021	400	шт.	500
Чахол з маланкай да матраца латэкснага ША-33.021	400	шт.	600
Разетка ўнівер. 220 в	10000	шт.	25
Паста зубная, 65 г (Балгарыя)	1000	шт.	15
Лямпачкі для халадзільніка	100	шт.	80
Тканіна сукенкавая паўільняная набіўная, шыр. 130 см	398.60	паг. м	172
Тканіна паўільняная бартавая, шыр. 90 см	1278	паг. м	78
Шпагат льняны сельскагас. двухнітачны палір. (для руланіравання льносыравіны, сена)	10	тона	150000
Тканіна паўільняная касцюмная, шыр. 85 см	454.30	паг. м	93
Тканіна паўільняная (махровая), шыр. 95 (блакітная, зялёная)	638.30	паг. м	157
Шпагат льняны аднанітачны палір. (тэхніч.), разрыўная нагрузка 27 кг	3	тона	140000
Фоташпалеры «Дэкаратыўнае пано» 180×204	1000	шт.	160
Формы алюмініевыя для хлеба і мясных хлябоў, новыя	200	шт.	300
Вада туалетная, Францыя, упак. 100 мл	3000	шт.	324
Крэслы тэатральныя, мяккія	200	шт.	950
Падстаўка пад гарачае, новая	6000	шт.	18
Палічка вуглавая для ванны, новая	2000	шт.	170
Талерасушылка наст., новая	5000	шт.	80
Садок для рыбы метал., новы	3000	шт.	190
Карзіна гасп. метал., новая	4000	шт.	165
Тарэласушка падвяс., новая	3000	шт.	190
Зашчапка магніт. ТНП 40-0000	20000	шт.	20
Петлі ФБ 329-0001.02, ФБ329-0000, ФБ191-000 мэб.	30000	шт.	20
Электракамін	100	шт.	700
Электрасокавыціскалка	50	шт.	3000
Шнур сецявы з вілкай (2 м)	2000	шт.	32
Крэслы тэатральныя мяккія	200	шт.	950
Каміны чыгунныя	30	шт.	6500
Кніга «Імператар Мікалай II і яго сям'я», на стараславянскай мове	40000	шт.	17.50
Пэндзлі флейцы	16770	шт.	20
Машына для прыгатавання аладак НПО-350 (350 аладак у гадзіну)	2	шт.	46800
Прыстасаванне для вастрэння нажоў мясарубкі	1	шт.	15
Разетка для скрытай праводкі	10000	шт.	16.40
Патрон для плафона	10000	шт.	37.20
Выключальнік 2- клавіш. скрыт. праводкі, адкрыт.праводкі, ВМО адкрыт. праводкі, ВМС скрытай праводкі	40000	шт.	18-30
Разетка прыборная	10000	шт.	14
Пераключальнік прахадны ПР6	10000	шт.	18
Вілка штэпсельная	10000	шт.	15
Венікі «сорга»	20000	шт.	15.36
Кінапраектар 16 мм з ДК (Галандыя)	1	шт.	25000
Кампакт-прайгравальнік «Вега ПКД-121С», японская кампл.	1	шт.	12500
Накрыўка пластмас. універ.	5000	шт.	1
Прышчэпка бялізнавая	25000	шт.	1
Пятля раяльная, даўжыня 825 мм	40000	шт.	25
Элемент А-316 Урал	5000	шт.	14
Элемент А-316 Прыма	5000	шт.	14
Цялежка ручная	5	шт.	448
Каністры 20 л, метал.	2000	шт.	700
Гадзіннікі электрон. наруч. (Германія)	130	шт.	438
Лейцы	400	шт.	598
Раскладушка	25	шт.	857
Пэндзаль малярны	95000	шт.	0.75
Мяшок ільняны, с.1, 61×109 — 60 кг	520	шт.	134
Мяшок ільняны з даб. бавоўнянай пражы, с.1, 53×104	520	шт.	115
Тканіна ўпаков. ільняная, шыр. 90 см, узор	3000	паг. м	83.50
Тканіна брызентавая ільняная, шыр. 75-105	2000.90	паг. м	311
Тканіна прасцінная ільняная (чыста белая), шыр.150 см	728.60	паг. м	180
Тканіна бялізнавая ільняная (чыста белая), шыр. 150 см	248.50	паг. м	195
Тканіна набіўная (рушніковая), шыр. 150 см	517.70	паг. м	160
Тканіна рушніковая, шыр. 85 см	200.60	паг. м	78
Тканіна сукенкавая паўільняная (каляровая ціснутая), шыр.150 см	337.70	паг. м	172
Электрадрэль ІЗ 10-17А д=23мм, 420 аб/мін., 36 в, 860 ват	3	шт.	4500
Варсаніт	1000	кв.м	300
Кран змыўны	500	шт.	1200
Мыйкі эмалірав. метал. для кухні	95	шт.	2500
Тэлефон МЭТА NH-8604Н памяць 12 нум., гучная сувязь	300	шт.	7000
Цыгарэты «Апал» (Балгарыя)	50000	пачка	78
Машына швейная краеабкідвальная МШК-1, бытавая	3	шт.	35000
Машынка друку «Івіца-М»	35	шт.	19000
Каністра металіч., 20 л.	2000	шт.	450
Ланцуг 3-канцавы для прывязвання жывёлы	1000	шт.	150
Долата ПГТ-11409	1000	шт.	450
Бакавіна ПГТ-11200	1000	шт.	500
Шкло загартаванае для э/пліт 390×220, 455×271	6500	шт.	30-35
Блок электраустановачны БВР-2УЗ, БВР-3УЗ	2	шт.	80-95
Бра «Сож»	500	шт.	2500
Тэлефон «Панасонік» КХ-Т2310, КХ-Т2315, КХ-Т2320, КХ-Т2322, КХ-Т2325, КХ-Т2335, КХ-Т2340, КХ-Т2342, КХ-Т2345, КХ-Т2355, КХ-Т3110, КХ-Т3120, КХ-Т3142, ВА-8400	27	шт.	20000—28500
Аўтаадказчык «Панасонік» КХ-Т2385, КХ-Т2388, КХ-Т2390, КХ-Т2395	4	шт.	42000—44000
Паўпаліто жаночае дэмісезоннае (Расія—ЗША)	100	шт.	4400
Цыгарэты «Parisienne» (Швейцарыя)	20000	пачка	132
Палатно нажовачнае па металу	20400	шт.	16
Кабель П-274	2000	м	125

ДАВЕДКІ ПА ТЭЛЕФОНАХ БІРЖАВОГА КАНАЛА: 77—01—37, 77—07—26.

ТЭЛЕБАЧАННЕ

17 лістапада

Беларускае тэлебачанне

8.45. «Вузельчыкі памяці». Кінанарыс.
9.00. Прыродазнаўства 3-ці клас.
9.20. «Смерць у кіно». Мастацкі фільм.
10.35. «Перыкола». Музычны фільм.
12.00. Ад сэрца да сэрца. Тэлемарафон. Дабрачынная акцыя ў фонд будаўніцтва рэабілітацыйнага цэнтра інвалідаў па зроку.
18.00. «Галасы». Дак. фільм.
18.10. «Творчая група праграмы «Тры кіты» ў Капыльскім раёне».
19.00. Абласныя навіны (Віцебск).
19.10. Прыватызацыя ў рэспубліцы: першыя вынікі і магчымасці. Прамая лінія.
20.10. Хакей. Кубак МХЛ. «Дынама» (Мінск) — «Рыгас Старс» (Рыга).
20.45. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.25. Тэлебіржа.
22.05. Мост; «НІКа».
22.20. «Смерць у кіно». Мастацкі фільм.

Канал «Астанкіна»

15.00. «Пчала Мая».
15.50. «Таленты і паклоннікі».
17.00. Навіны.
17.25. «Астанкіна» прадстаўляе.
18.00. «Багатыя таксама плачуць».
18.45. Мініяцюра.
19.00. Тэма.
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. «Шчырасць Іаана Першадрукара». 3-я серыя.
21.45. Ваеннае рэвю.
22.15. Фестываль відэакліпаў «Пакаленне-92». У перапынку (23.00) — Навіны.
23.50. Песні і рамансы Я. Френкеля на вершы К. Ваншэнкіна.
0.40. «Крызіс». Мастацкі фільм.

Канал «Расія»

15.00. Тэлебіржа.
15.30. «Бадабокі». Праграма для дашкольнікаў (Францыя).
15.50. Мульці-пульці.
16.00. Там-там-навіны.
16.15. «Еўропа — Азія».
17.00. Гадзіншчык.
17.30. Парламенцкі веснік.
17.45. Хрыстос і Антыхрыст.
18.30. Новае імя. Аляксандр Шаганаў.
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. «Санта-Барбара».
20.15. Плён асветы. «На Карпаўцы».
21.00. «На свяце чужым пахмелле».
22.00. Весткі.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. На сесіі ВС Расіі.
23.00. Сола на падарунках.

18 лістапада

Беларускае тэлебачанне

8.45. «Сігулдэны». Фільм-канцэрт.
9.00. Беларуская літаратура. 9-ы клас.
9.40. «Востраў загінуўшых караблёў». Мастацкі фільм. 1-я серыя.
10.45. «Вобраз». Літаратурны часопіс.
16.30. «Усе мышы любяць сыр». Спектакль Магілёўскага абласнога драматычнага тэатра.
17.40. «Давай мяняцца», «Дзядулева дудачка». Мультфільмы.
18.00. Дак фільм «Жылі-былі людзі...»
18.20. Вучымся бізнесу. Як стаць прадпрымальнікам?
18.50. Накцюрн.
19.00. Абласныя навіны (Гомель).
19.10. «Пяць зорак». Тэле-гульня.
19.55. Шануйце песні свае. Народная спявачка М. Мялешка з Гродзенскай вобласці.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.25. «Рыцары неба». Мастацкі фільм (Францыя). 1-я серыя.
21.55. НІКа.
22.20. «Пакуль гарыць свечка...» Паводле вершаў М. Цвятаевай; НІКа; Л. Бетховен. Сімфонія № 7. Выконвае сімфанічны аркестр Беларускай акадэміі музыкі.

Канал «Астанкіна»

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе.
8.00. Навіны.
8.20. «Багатыя таксама плачуць».
9.50. Мультфільмы «Казка ў казцы». «Аднойчы ў пустыні».
10.10. «Малітва за Айчыну». дак. фільм.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. «Вечны муж». Мастацкі фільм. 2-я серыя.
12.35. Мультфільм «Стары аўтамабіль».
12.40. «Не сышліся характарамі». Мастацкі фільм.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. Тэлемікст.
15.15. «Пчала Мая».
16.05. Дадатак да праграмы «Рок-урок».
16.50. Прэс-экспрэс.
17.00. Навіны.
17.25. «Астанкіна» прадстаўляе.
18.00. «Багатыя таксама плачуць».
18.45. Тэатр плюс ТБ.
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.35. «Шчырасць Іаана Першадрукара». 4-я серыя.
21.40. Праграма У. Малчанава «Успамін».
23.00. Навіны.
23.25. Радыё «Труба».
23.55. «Цунамі». Дак. фільм.
0.55. «Не сышліся характарамі». Мастацкі фільм.

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.25. Час дзелавых людзей.
7.55. «На свяце чужым пахмелле».
8.50. Мульці-пульці. «Дажджлівая гісторыя».
9.00. «Ад сэрца да сэрца».
9.15. «Монстр». (Расія — ЗША). Фільм 2-гі «Тайная паліцыя Іосіфа Сталіна».
10.00. Новае імя. Аляксандр Шаганаў.
10.15. Плён асветы. «На Карпаўцы».
11.00. «Санта-Барбара».
11.50. Мульці-пульці.
12.00. Адкрыты свет. «Аман. Легенды і будні».
12.35. Т. Ін. Ка.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
15.00. Бізнес: новыя імёны.
15.15. Сочы. Бархатны сезон.
15.45. Абмеркаванне аўстрыйскага тэлефільма «Сям'я Смірновых». Як жыць далей?»
16.00. Там-там-навіны.
16.15. Далёкі Усход.
17.00. Хрысціянская праграма. «Джоні».
17.30. «Давайце разбяромся».
17.45. «Мастацтва належыць народу». Дак. фільм.
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. «Санта-Барбара».
20.15. «А, Б і гэтак далей». Мультфільм для дарослых.
20.20. Фарс-мажор.
20.50. Крымінальныя паведамленні.
21.00. «Монстр». (Расія — ЗША). Фільм 3-ці «Сталін: кантроль над розумамі і душамі».
22.00. Весткі.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. На сесіі ВС Расіі.
23.00. Экзотыка.

Фільмы тыдня

- «ВОЎЧАЯ ЗГРАЯ»
- «СЛЕД ДАЖДЖУ»
- «МУЖЧЫНЫ І ЖАНЧЫНЫ»
- «УСХОДНІ КАЛІДОР, АБО РЭКЕТ ПА...»

...Ратуючыся ад праследаванняў багдадскіх улад, высока ў гарах знаходзіць прытулак курдская сям'я — муж, жонка і дзве іх маленькія дачкі. Нягледзячы на тое, што навокал снег і бязлюддзе, а наперадзе — поўная невядомасць, бацька сямейства Дара лічыць, што жыць тут лепш, чым на чужыне. Але апрача голаду і холаду людзям пагражае яшчэ адна бяда — ваўкі. Згаладалыя драпежнікі кожную ноч прыходзяць да маленькага старога доміка... А пра тое, што адбываецца далей, гледачы даведаюцца, паглядзеўшы каляровую мастацкую кінастужку «ВОЎЧАЯ ЗГРАЯ», створаную сумесна айчыннымі і шведскімі кінематаграфістамі. У яе аснову лягла навела Гусейна Арфа «Зграя ваўкоў». Сцэнарый фільма напісаў Магдзі Умед, рэжысёры — Тайфур Патаі і Асхат Ашрапаў.

Цікава праводзяць свае ролі ў карціне Магдзі Умед, Ганна Самохіна, Зарына Фліт, Саша Самохіна.

«СЛЕД ДАЖДЖУ» — так называецца новая каляровая мастацкая кінакарціна вытворчасці эксперыментальнага вытворча-творчага аб'яднання «Эйда». Яе паставіў рэжысёр Уладзімір Нахабцаў (малодшы) па сцэнарыю, напісанаму Сяргеем Бялошнікавым і Надзеяй Смірновай.

...Трое маладых музыкантаў — Андрэй, Таня і Павел — сябруюць. Іх творчае жыццё толькі пачынаецца. Самы таленавіты з іх—Андрэй, ён едзе на міжнародны конкурс у Брусель. Павел жа і Таня гастралююць у Сібіры. Адносіны паміж сябрамі вельмі заблытаныя: Таццяна быццам бы кахае Андрэя, але на гастролях зближаецца з Паўлам. Неўзабаве ў іх нараджаецца дачка, але сямейнага шчасця няма, і яны разыходзяцца.

Мінае 25 гадоў. Славуты замежны маэстра Андрэй Бергер прыязджае ў Расію на гастролі. Ён сустракаецца з Паўлам, які пасля на сваёй дачы знаёміць яго з дачкой Лізай, маладой піяністкай. Былая каханая Андрэя Таня звоніць яму і паведамляе, што ў яго ёсць дарослая дачка...

Перад канцэртам у Андрэя захварэў саліст, і ён запрасіў іграць Лізу, якая падабаецца яму усё больш і больш. Яны прызнаюцца адзін аднаму ў каханні, але раптам страшэннае падазрэнне скаланула душу Андрэя: ці не з'яўляецца Ліза яго дачкой?..

Галоўныя ролі выконваюць Ёзас Будрайціс, Кацярына Васільева, Надзея Смірнова, Леанід Кураўлёў.

Кінастудыя «Масфільм» перадае на суд гледачоў новую каляровую мастацкую кінастужку «МУЖЧЫНЫ І ЖАНЧЫНЫ». Аўтары сцэнарыя — Аляксандр Барадзянскі і Уладзіслаў Ханагаў, рэжысёр-пастаноўшчык — Соня Алібекава.

Герой гэтай нескладанай лірычнай камедыі — халасцяк са стажам архітэктар Міхаіл Веснін, якога аднойчы паслалі ў камандзіроўку ў сталіцу — паказаць новыя эскізы. Але камандзіроўка — толькі прычына. На самай справе клапатлівы дырэктар марыў з дапамогай клуба знаёмстваў, які дзейнічае ў Маскве, уладкаваць лёс аднаго з лепшых сваіх супрацоўнікаў, нараджанага, на яго думку, для сямейнага жыцця...

У галоўных ролях заняты Маргарыта Церахава, Георгій Буркоў, Валянцін Гафт, Зоя Зялінская.

Аматарам дэтэктыўнага жанру адрасавана новая каляровая двухсерыйная мастацкая кінастужка «УСХОДНІ КАЛІДОР, АБО РЭКЕТ ПА...», пастаўленая рэжысёрам Балатам Амаравым па сцэнарыю Уладзіміра Дзехцярова. Гэта сумесная работа камерцыйнага кінавідэааб'яднання «Оркен-фільм» і творча-вытворчага аб'яднання «Катарсіс» пры ўдзеле кінастудыі «Ялтафільм».

У старадаўнім замку (афіцыяльна — гэта помнік архітэктуры, краязнаўчы музей, часова закрыты на рэстаўрацыю) размешчана рэзідэнцыя мясцовай мафіі. Менавіта тут яе бос, Гаспадар, чакае сустрэчы з прадстаўнікамі вышэйшай інстанцыі Сытым і пасланцом з «цэнтра» Масквічом. Аднак Сыты не давярае Гаспадару, утойвае ад яго дэталі перагавораў, што прыводзіць іх да крывавага адзінаборства...

У фільме здымаліся Рустам Уразаеў, Ашыр Чакубаеў, Матлюба Алімава, Байтэн Амараў.

НА ЗДЫМКУ: кадр з фільма «ВОЎЧАЯ ЗГРАЯ».

Згубленае пасведчанне ліквідатара аварыі на Чарнобыльскай АЭС № 0904, выдадзенае на імя Калодзіна Мечыслава Мікалаевіча, ЛІЧЫЦЬ НЕСАПРАЎДНЫМ.

Згубленае пасведчанне ўдзельніка ліквідацыі вынікаў аварыі на Чарнобыльскай АЭС серыі А № 786471, выдадзенае на імя Лукашэвіча Вячаслава Валер'евіча, ЛІЧЫЦЬ НЕСАПРАЎДНЫМ.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь, калектыў рэдакцыі газеты «Звязда».

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.
Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, В. ЖДАНКО, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. ЦІХАНОВІЧ, С. ШАЎЦОЎ.

НАШ АДРАС: 220041, гор. Мінск, праспект Ф. Скарыны, 77, рэдакцыя газеты «Звязда». ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 32-51-05, аддзела пісьмаў — 32-04-52, 32-41-92, навін — 32-60-13, даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-35-91. Тэлефакс: 32-22-03.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі.
Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Тыраж 81.098. Індэкс 63.850. Зак. № 231. Выходзіць 250 разоў на год. Нумар падпісаны ў 21.00.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12